Informatikatörténeti krimi az egypártrendszer, az igazgató elvtársak és Impexek végjátéka idején

SW.'86

OKLEVÉL

A SOFTWARE'86 VÁSÁR BÍRÁLÓ BIZOTTSÁGA

SOFTINVEST BT

által benevezett

dACCES III.

terméket

I.

DIJRA

minősítette.

Budapest, 1985. november 12.

SW' Rendezőség részéről

Pogány Károly
igazgató
COMPORGAN Rendszerház KV.

Bíráló Bizottság részéről

Bányai István elnök
főmunkatárs
Ipari Minisztérium

Szabó Tamás
2018/2020
dbforum01@gmail.com

https://sites.google.com/site/cvtamasszabo/

Tartalom

Softinvest az Informatikatörténeti Forum oldalán

A dAccess adatbank szoftver kezdete
(Rudolf Bayer)

SoftCare (Sárossy József igazgató elvtárs)

A dAccess Budapesten I. díjat nyer

Hannoveri vásár CEBIT 1986 tavasz

Megbeszélés a Metrimpex-nél 1986. májusban

Metrimpex, Softinvest, Comporgan a Pc-plus-nál
Münchenben

Történelem az Interneten

Képek, iratok

Időrendben dB2 - dB3 / dAII - dAIII

Humor? Nem gondolták komolyan?

Softinvest az Informatikatörténeti Forum oldalán

Nemrégen megtaláltam a "Softinvest BT" vállalkozás történetét, a magyar szoftverkereskedelem kezdetét:
http://itf2.njszt.hu/intezmeny/softinvest

Az 1985-ös, ma már talán sikeresnek mondható gazdasági eredmények létrejöttében domináns jelentőséggel bírt a SOFTWARE 86' Kiállítás, illetve az a munka, amelyet a kiállítás előkészítésére fordítottunk. A kiállítás a SOFTINVEST számára vásárnak bizonyult, mivel eladásaink, forgalmunk jelentős része a kiállítás befejezését követő hetekre esett.

A Softinvest vállalatnak az 1985 évben a sikeres indulásához szüksége volt egy hatásos reklámra, az I. díj a SOFTWARE 86 Kiállításon. A versenyen az I. díjra magyar softvereket lehetett elindítani. A Softinvest a verseny előtt még német copyright jelöléssel forgalmazta a dAccess III adatbank szoftvert. A versenyre eltüntették a német copyright jelölést, vagyis a versenyen indulásához hamisításra volt szükség. Az I.dij kényszerpályára vitte a hamisítást, országos ügy lett belőle, nem lehetett kijavítani.

A dAccess III adatbank, a "Softinvest" fontos terméke 1985 és 1988 között. Több példányt adtak el mint a Windows -ból (Boros László visszaemlékezése szerint). Egyik ok a devizahiány volt, a dAccess forintért volt kapható, de a minőség sem volt közömbös.

Németorszgban is terjedtek magán úton illegális szoftver másolatok, persze csak ingyenesen. A Softinvest a hivatalos szoftver kereskedelemben pénzért forgalmazott jogsértő szoftvereket és ezeket a Magyar Nemzet oldalán hirdette (dAccess, Cella).

A dAccess III történet kezdete hiányzik. A Történeti Fórumon ez hiányosság. A dAccess II és III adatbank projekteket én terveztem Münchenben, a nevet én adtam, találtam egy német befektetőt az induláshoz szükséges pénzzel (az én pénzem nem volt elég) és öt év munkám volt benne 1983 – 1987 között. Kezdetben volt egy dAccess II változat, a copyright jogokat eladtam a német befektetőnek. Az újabb III-as verzió (a II verzió bővítése) az én kezdeményezésemre, részben magyar informatikusokkal közösen készült. 1985 végén amikor a dAccess III Budapesten I. díjat nyert a német jogokat, erdetet, engemet mint projektvezetőt, és a német programozókat, a történetet meg sem említették. A Softinvest "igazgató elvtársat" Rammacher Tamást tüntette ki Pogány Károly a Comporgan "igazgató elvtársa". Nekik a szoftver keletkezéséhez és tartalmához semmi közük nem volt. Csúnya színjáték.

Ha az én általam tervezett márkanevet valami másra megváltoztatják, akkor nem veszem észre az egészet, de így az eredeti névvel, az előzmények nélkül történelemhamisítás.

Ezt a történetet szeretném most kiigazítani. pótolni.

Nem csak velem szemben volt jogellenes a szoftverkereskedelem kezdete a "Softinvest" indulásakor.
Megdöbbentő, hogy az egyik legfontosabb USA szoftver, a Lotus 123 illegális másolata hamis néven mint "CELLA" került forgalomba. A Softinvest 1985 Juliusban a Magyar Nemzet oldalán reklámozta a "CELLA" és a dAccess szoftvereket.

A copyright eltüntetésével kárt okoztak. Nem csak Magyarországon, de Hannoverben a CEBIT vásáron is a Softinvest-Metrimpex probálkoztak a jogellenes forgalmazással. A német copyright tulajdonos kártérítéssel fenyegetett a magyar partnereim viselkedése miatt. Különösen fájdalmas, hogy kárt olyan személyek okozták akik engemet személyesen is jól ismertek. Mátyásfalvi János és főnöke Pogány Károly nem akarták tisztázni velem a helyzetet, pedig ők ketten korábban már Münchenben többször is találkoztak velem. Homályos idők az egypártrendszer az igazgató elvtársak végjátéka körül.

A dAccess adatbank szoftver kezdete (Rudolf Bayer informatika professzor)

1982-ben költöztem Gröbenzellbe, München közelébe. Az első hétvégén, a közeli labdarúgó pályán, megláttam Rudolf Bayer[1] professzort aki az 1970es évek végén egy előadást tartott informatikai vállalatunknál, a müncheni Softlab-nál. Az előadás témája az 1971-ben Rudolf Bayer által felfedezett B-tree[2] volt, fontos matematika-elméleti alapja az IBM adatbankoknak. A felfedezés idején Bayer az USA-ban a Boeing repülőgépgyárnál dolgozott. Egy időben a B-tree nevét variálták, lett belőle Bayer-tree vagy Boeing-tree.

Bayer direkt a labdarúgó pálya mellett lakik (én csak öt házzal távolabb), négy évvel idősebb nálam. 1983-ban a hétvégeken életkorunk miatt már óvatosan, de még részt vettünk a labdarúgásban a környékbeli "fiatalokkal". Később a pálya mellett felállított szabadtéri tornaszerekkel kínoztuk magunkat, most már csak sétálgatunk a pálya körül, egyelőre még sétabot nélkül (74 és 78 évesen).
Két lánya egyidősek ez én két fiammal és egy osztályba jártak az általános iskolába. Az iskola is közel, szintén a mi utcánkban van. Én az utcában 13 szám alatt lakom az iskola a 12 számon van.

---

1 https://en.wikipedia.org/wiki/Rudolf_Bayer

2 https://en.wikipedia.org/wiki/B-tree

1982-ben a müncheni BMW vállalatnál éppen az akkor még új dBase II adatbank bevezetésén dolgoztam. Emlékezve Rudolf Bayer előadására megfejtettem a dBase belső index-szerkezetét, mivel az is a B-tree elméleten alapul. A BMW-nél dolgozott Mérey András, szintén adatbank specialista, akivel megbeszéltem a terveket. András, Charles Simonyi unokatestvére segített, hogy próbálkozzunk a Microsoftnál is. A megfejtett index-struktúrával felkerestem barátomat Gerhardt Gézát aki korábban velem együtt a Softlabnál dolgozott. Géza munkahelye a Magyar Tudományos Akadémiai Számítástechnikai kutatóintézete volt mielőtt véglegesen nyugatra távozott. Géza kíváncsiságból vásárolt egy akkor éppen megjelent IBM PC computert és szabadidejében megtanulta az Intel 8088 Assembler nyelvet. Vállalkozott az általam megfejtett dBase struktúrára egy olyan IBM-PC Assembler programot írni, ami látványosan gyorsabb mint az eredeti dBase program. Cserébe vásároltam neki egy 5 MB tárolólemezt a számítógépéhez, akkor ez nekem kb. 5.000,- DM befektetés volt.

A kész prototípussal felkerestem a müncheni pc-plus GmbH vállalatot és Péter Wünsch üzletvezetőnek bemutattam a neki is meglepően gyorsabb hozzáférést az adatokhoz, mint az eredeti dBase termék. A pc-plus egy rohamosan fejlődő vállalkozás volt, jó kapcsolatokkal dBase adatbank felhasználókhoz, bajor állami hivatalokhoz. Később a pc-plus nagyra nőtt, részvénytársaság lett belőle.

Lelkesedtek a bemutatott villámgyors prototípust láttán. Elhatároztuk egy piacra is alkalmas terméket fogunk fejleszteni. A prototípus után egy tanulmányt és projekttervet készítettem.

A tervezett új termék fontos tulajdonsága, hogy a dBase kompatibilis adatokhoz nem az eredeti dBase nyelvet használjuk, hanem egyéb ismert programnyelveket mint COBOL, PL/I, Pascal, BASIC. A Batch típusú (kötegelt) feldolgozás az ahol a gyorsaság fontos ezért ez legyen a tervezett súlypont. Erre a legalkalmasabb a német számítástechnikában elterjedt COBOL és PL/I nyelvek.

A dBase tipikus nyelvi elemek ne legyenek láthatóak az alkalmazói szinten, hanem helyette minden felhasználói nyelvben saját., előre elkészített szubrutinok a funkciót kifejező nevekkel álljanak rendelkezésre.

Javasoltam az új terméknek a dAcess II nevet, hasonlóan a dBase II-re. A pc-plus GmbH a kezdeti befektetést vállalta.

A szoftver fejlesztés csak része a költségeknek, az integráció, dokumentáció, a piackutatás a piac előkészítése, reklám rendszerint többe kerül mit a fejlesztés. Megállapodtunk a feltételekben, nálam kezdetben a munka volt és kezdetben a pc-plus GmbH a költségeket fedezte. Később a pc-plus saját programozókat is bevetett ahogy nőtt a projekt.

SoftCare (Sárossy József)

A pc-plus GmbH munkákkal egy időben megkeresett anyám budapesti ismerőse, egy magyar informatikai GMK, egy kisvállalat a SoftCare, vezetője Sárossy József. Mint a nevük is mutatja az egészségügyi informatikában indultak a magyar piacon. Sárossy megpróbálta embereit angol nyelvű szakmai életrajzokkal nyugati munkához juttatni. Elkezdtünk egy közös próbálkozást szoftver fejlesztéssel német orvosi rendelők részére. Én nem értettem az egészségügyhöz és a SoftCare nem ismerte a német feltételeket. Az egészségügyi tudása alapján a SoftCare reklamálta a szerzői jogokat, de kész programcsomagjuk nem volt, hanem a közösen készítendő szoftver szerzői jogokra gondoltak ami német egészségügyi tapasztalat nélkül szokatlan. Én nem érettem az egészségügyhöz ezért a szerzői jogok nem érdekeltek. Ami kedvezőtlenebb volt, azt tapasztaltam, hogy az adatbankokkal nem tudtak boldogulni, ami az én szakmai súlypontom volt. A SoftCare később az adatbank projektnél is a szerzői jogokat emlegette, ami életidegen felfogás volt egy nekik teljesen idegen területen.

Ekkor vezettem be a müncheni BMW-nél a dBase II adatbankot és a berlini Schering RT. megbízásából elindítottam az legelső személyi számítógép alkalmazásokat Berlinben, Chicagoban, Párizsban és Boliviában növényvédő állomásokon különböző klimatikus övezetekben, biológus kutatókkal együtt.

A SoftCare próbálkozásokhoz szükség volt a Metrimpex külkereskedelmi vállalat keretszerződésére, elsősorban csak az útlevelek miatt a magyar informatikusok utazásai részére.

dAccess III kezdete

Az egészségügyi szoftverfejlesztés kilátástalan volt, abba kellett hagyni. A dAccess adatbank projekt ígéretesebb ami a Pcplusnál már egy év óta folyamatban volt. Ehhez sajnos hiányzott az adatbank tudás a SoftCare-nél.

Magyar informatikust Metrimpex keretek nélkül nem tudtam bevenni a projektbe. Az a kényszerhelyzet keletkezett, hogy én kerestem egy szakmailag megfelelő magyar informatikust a SoftCare részére magán kapcsolatokon keresztül. Nekem csak a szakemberre volt szükségem de a Metrimpex keretszerződés a SoftCare-nak szólt. Nem akartam a bürokráciát a Merimpex-el még egyszer végigszenvedni. Így csatlakozott Béres Tibor a SoftCare GMK-hoz, elsősorban az útlevélprobléma miatt. A valóságban egyedül csak rá lett volna szükség, de egy SoftCare munkatárs Rudas Pál szerencsére jól tudott kezdetben együttműködni vele.

Az egészségügyi szoftver tesztelésre két IBM PC konfigurációt vittem kölcsönbe Budapestre. Ezeket Sárossy szerint a Metrimpex "tévedésből" gyorsan elvámolta. Mondjak le a tulajdonjogról a SoftCare javára írta Sárossy. A lemondó szöveget előre megfogalmazta nekem, elküldte (az eredeti telex itt, a képek fejezetben látható). Egy Metrimpex alkalmazott nekem később azt a felvilágosítást adta, hogy eredeti számlák nélkül szabályszerűen nem lehet elvámolni, csak úgy, ha a szabálytalanság haszonélvezője a SoftCare megvesztegeti a Metrimpex ügyintézőt. A vámelőjegyzés kölcsön gépekre általánosan ismert eljárás volt. Tehát véletlenül nem lehetett elvámolni. A számlák nálam voltak Münchenben. Sötét ügy már a munka megkezdése előtt. Mibe keveredtem már az elején? Most, a későbbi tapasztalatok alapján ebben az időpontban kellett volna véglegesen befejezni az együttműködést Sárossy Józseffel és a Metrimpex-el.

Én nem mondtam le a gépekről a SoftCare javára és Sárossy nem lett ezek után szimpatikus, de most már az adatbank projekthez is szükséges volt a gépekre. Még semmi nem történt de Sárossy-val és a Metrimpex-el csak kényszerből folytattam a kapcsolatot. Szakmailag semmit nem tudtam Sárossyval megbeszélni és mint a kicsi GMK vezetője aránytalan magas lóról, beképzelten beszélt velem. Pályafutása már vezető pozícióval kezdődött az informatikát csak mint embereket "felülről" irányító ismerte de a munka tartalmáról nem lehetett beszélni vele. Németországban vagy az USA-ban egy ilyen kisvállalatnál a főnök szerényebb, de egyben a legjobb programozó. Magyarországon az állami vállalatoknak dolgoztak, a GMK vezetője, a kapcsolati rendszerre építtető "igazgató elvtárs" nem foglalkozott a programozással.

Az adatbank projekt az én vállalatom a PC Datenbank GmbH és pc-plus GmbH dBase II piaci múltjára, szakmai tudásra és a projekt előző, eredeti dAccess II változatára épült. A pc-plus hagyományos felhasználói bázisa a müncheni közigazgatásban, tapasztalat több adatbank alkalmazásban.

Hogyan lett a dAccess II után a következő változata a szoftvernek a dAccess III? Erre az angol Wikipédiában most is meg lehet találni a magyarázatot. Az USA-ban a dBase II után a dBase III következett[3] nem egy új szoftver, hanem egy újabb verzió.

"dBase III was released in May 1984. Although reviewers widely panned its lowered performance.
The resulting code worked, but was essentially undocumented and inhuman in syntax"[4]

---

3 https://en.wikipedia.org/wiki/DBase

4 A dBase III 1984. május-ban jelent meg. A kritikusok kifogásolták a csökkent sebességet.
A kód működött, de lényegében dokumentálatlan és embertelen volt a szintaxisban

A lassú sebesség már a dBase II gyengéje volt, most a dBase III tovább romlott, de a piacon nem volt vetélytárs, eltűrték.

A dAccess II előnye, hogy villámgyors volt és ezt a tulajdonságot kellett volna a következő verzióban a dAccess III -ban felhasználni. A német partnerem az első lelkesedés és befektetés után (ez volt a projekt kezdete) nem törődött a sebesség mérésével ami nekem továbbra is fontos lett volna. Már kezdetben lett egy gyenge pont a fejlesztésben. Később több ilyen kisiklás is történt a kezdeti, világos célok helyett.

A dAccess II nem akarta a dBase II helyettesíteni, hanem csak ott kiegészíteni ahol a sebesség javítása fontos. A Batch[5] feldolgozás (kötegelt feldolgozás) az eredeti dBase II és később még inkább a dBase III gyengéje volt. Nem csak a sebesség, hanem a dBase nyelvi eszközök kötegelt feldolgozásra alkalmatlanok voltak. Az angol Wikipediában azt az erős kifejezést használják, hogy a dBase III nyelvi syntax "embertelen" volt. Ezért volt helyes a dBase nyelvet a hagyományos Batch nyelvekkel kiegészíteni (COBOL, PL/I)
ami a német projekt dAccess II kezdettől súlypontja volt.

A magyar piacon az eredeti dBase teljes helyettesítése deviza problémák miatt még 1990-ig logikus volt, de a nyugati piacra teljesen értelmetlen. A magyar programozók nagy energiával csaknem a teljes dBase nyelvi elemeket beépítették, ami a német üzleti érdekeket feleslegesen terhelte. A sebességet és a Batch nyelveket sajnos elhanyagolták. Feszültség is adódott abból, hogy érzésük szerint a munkájuk mennyiségét nem honorálják arányosan. Kérdés: miért nem vették saját költségre azokat a munkarészeket ami csak a magyar piacon volt értelmes?

---

5 https://hu.wikipedia.org/wiki/Batch_programozás

Volt vitám erről Béres Tiborral, de ő nem volt hajlandó a dAccess II eredeti, német piacra fontosabb céljait komolyan venni. A jelentős túlmunkát ami csak a magyar piacra volt értelmes devizahiány miatt, de az is csak 1990-ig az egész projekt terhére akarta elszámolni és ezért elégedetlen volt a pénzbeli részesedéssel a német piacon. Arra nem gondoltunk, hogy két részre választjuk szét a projektet, nekem marad a dAccess, ahol a nevet is én adtam és a magyar piacra saját költségen és természetesen más néven saját szoftvert készítenek.

A képek fejezetnél a Pc-plus könyv borítója ahol még a dAccess II és III egymás mellett szerepeltek. A SoftCare csak a dAccess III verziónál csatlakozott a munkához, tehát nem egy új termék, hanem csak egy új verzió készült, hasonlóan a dBase II és III verziókhoz. A könyv elején a Copyright bejegyzések szintén a képeknél láthatóak.

A magyar útlevelekkel gyakran határidő csúszások voltak a Metrimpex bürokratikus ügyintézése miatt. Ezért a Pc-plus saját, német informatikusokat vett be a projektbe, nem csak az eladással de a fejlesztéssel is foglalkoztak. A Németországban fontos nyelvi felszínek (COBOL, PL/I, Pascal, FORTRAN, stb.) egészében a Pc-plusnál keletkeztek és az integráció, végső tesztelés is a Pc-plus munkája lett. Ezzel ellensúlyozták az eredeti dBase nyelvi syntax gyengéit a Batch típusú feldolgozásnál.

Jogszerű szoftver a "CELLA"?

Nekem nem okozott kárt, de nem tudtam szó nélkül hagyni amikor egy jogtiszta Lotus123 USA szoftvert tanulmányozásra átadtam a SoftCare részére. Kiderült, hogy egy SoftCare munkatárs szövegszerkesztővel átírta az eredeti USA szoftver

szövegeit magyar szavakkal és egy kitalált néven mint "CELLA" került piacra, pénzért Magyarországon. Még a Népszabadságban is reklámozták ezt az "alkotást". Az "alkotóval" vitába keveredtem, de úgy, hogy hangosan kiabált velem,"a fordítás sok munka volt és az ő jogos szellemi terméke". Korábban mindennapos volt, hogy nem jogtiszta, lemásolt szoftver terjedt Magyarországon, de megjegyzem Németországban is, persze nem pénzért.
A "CELLA" pénzért került piacra, de hamarosan eltűnt, nem tudom pontosan miért, ki állította meg.

A furcsaságok között még megemlíteném, hogy a dAccess III és a CELLA reklámozása nem egy szakmai, hanem egy politikai Napilapban mint a Népszabadság az akkori kor magyar sajátosságai voltak.

A munka minősége és a magyar informatikusok motiváltsága.

Béres Tibor nagyon jó szakember volt, művészi hajlamokkal, nem a német munkafegyelemre termett. Engemet kigúnyolt, hogyan lehet napi 8 órát a BMW-nél eltölteni az akkori merev munkaidőben, munkafegyelem mellett. Szerinte ez nem "alkotó", hanem "rabszolga" munka. A dAccess 5.000 c-sorból a fáradtságosabb részt 1000 sort Rudas Pál készített, a művész Béres a többit, de mai szemmel is jó minőségben.
Az én c-forráskód soraim egy másik projektben 25.000 sor voltak. Emlékben ma is megnézhetem ezt a Béres szerinti "rabszolga" munkámat, nem "szép" a c-code, még a hibajavítások is pontos dátumokkal követhetőek.

Nekem öröm volt ez a napi 8 Órás munka, de nem túlóráztam. Központi helyen én kaptam meg a legújabb USA szoftver termékeket, teszteltem és ajánlásokat dolgoztam ki, hogy melyik termékek legyenek később a BMW-nél több ezres példányban. A Microsoft Word bevezetésekor a profi titkárnők sírógörcsöket kaptak, nehéz volt az írógépről átállni a szövegszerkesztőkre. A dBase, a LOTUS 123 és az IBM nagy gépekhez kapcsolódó 3270 PC szoftver központi tesztelése is az én feladatom volt. Itt láttam a Windows legelső példányát, akkor még az IBM TopView-el konkurálva. A Windows még öt évig nem volt stabil, nem volt alkalmas, maradt még további öt évig az MS-DOS a BMW-nél.

Produktivitás, számok

Megpróbálom utólag a dAccess III produktivitást értékelni. A két magyar programozó által írt forrásszöveg közel 5000 sor c-code. Becslésem szerint két emberhónap, vagy jóindulattal, ha nehéz téma, akkor a kétszerese négy emberhónap. A két legnagyobb modul egyenként 1000 sor c-code. A DRIVER.C modul egyszerű, a DISPLAY.C modul nehéz munka. A következő legnehezebb modul 400 sor.

Nekem egy nagyobb c-projektem volt összehasonlításnak, 25.000 sor c-code 10 hónap alatt. Egy emberhónap nálam 2.500 c-sort jelent. Az én témám nehézsége: adatbank modellek transzformációja két irányban, két nem kompatibilis CASE-Tool között. Nekem gyengém a c-nyelv, kezdő szinten, csak kényszerből a megbízó kívánsága szerint, egyszer és soha többet. Nagyon nem szeretem. Béres Tibor profi volt c-nyelven, azt hiszem 2.500 sor egy hónap alatt neki nem volt probléma.

Munkaéveimben 10 évig ASSEMBLER, következő

10 évben a PL/I (német projektek) és 10 évig a COBOL nyelvet (USA projektek) használtam. Érdekes, hogy a nyelvtől függetlenül nálam egy hónap általában 2.500 sor code. Kedvencem a PL/I nyelv, német bankoknál, biztosító tárasságoknál használják IBM nagygépes környezetben. Sok programot megőriztem emlékbe. Jó gyakorlat ezeket olvasni, az agyamat most 74 évesen felfrissíteni, mint most a 25.000 c-sort a hibajavításokkal átlapozni.

Ezekből a számokból kitűnik, hogy 5000 sor igazán nem is sok, nem a dAccess lényege. Nyugaton a megelőző piackutatás, marketing, a projekt irányítása, integráció a pc-plus fejlesztésekkel a müncheni állami hivataloknál a adatbank piacon meglévő kapcsolatok a befektetések nagyobb része.
A befektetések a dAccess névhez kapcsolódtak. Magyarországon a dAccess név nem jelentett semmit ezért
egy tetszőleges más néven a munkában megszerzett tudással jogszerűen is lenne egy párhuzamos termékkel, jogtiszta módon akár nyugaton is próbálkozni. Persze egy ilyen termék esetében a legjobb minőség esetében is hiányoznak a megelőző adatbank projektek, német piaci kapcsolatok. Ebből látszik, hogy nem az 5000 sor a jogsértés a nyugati piacon, hanem egy pc-plus által előkészített felhasználói környezet és a rokon termékek (látható a képek fejezetben a pc-plus könyv borítóján) mind a dAccess névvel voltak összekötve. A márkanév jogellenes használata nyugaton a tényleges kár.

Béres Tibort ésszerű érveléssel nem nagyon lehetett befolyásolni, ment a saját feje után. Nem nagyon érdekelte, hogy a német piacon a dBase leváltása nem cél, hanem csak
a gyenge részek kiegészítése. Az én német partnerem az USA dBase forgalmazóval dolgozott együtt, Hannoverben az 1986-os CEBIT-en közös kiállításuk volt. Nagyon ártalmas volt amikor a 1986-ban a CEBIT-en egy időben a Metrimpex-Softinvest árulni kezdte a dAccess adatbankot mint a dBase leváltását. Ráadásul ez durván jogsértő volt az érvényes magyar iratok szerint is. Béres Tibor nem értette, hogy mi a baj, lehet, hogy ö nem látta át a német piaci érdekeket és a jogvédelem nem érdekelte. Azt azért megsúgta, hogy jogilag nem tiszta amit csinálnak. Lehet, hogy ő akkor már többet tudott?

Csak egy könnyen érthető példa. Lehet egy új kínai autó minősége jobb mit a német autó, de a márkanév Mercedes jogellenes használata nagyobb kár mit a technológia lemásolása. Ez vonatkozik a márkás sportcipőkre, stb.

Sokat dolgozott Béres Tibor olyan dBase nyelvi részleteken amik a dBase teljes helyettesítésére voltak fontosak. Ez érthető a magyar deviza viszonyoknál. Miért nem gondolt arra, hogy az itt alkalmazott dBase tudásával párhuzamosan egy magyar adatbank szoftvert lehet készíteni (persze egy saját terméknéven és nem az én dAccess terméknevemen, jogszerűen)? Többször kevesellte, hogy a német jogdíjak nem fedezik az ő többlet munkáját. A német partnereim szakmailag nem látták ezeket a részleteket, a vitákat és a magyar piac sajátosságait és nem értették a panaszokat. A németeknek nagyon ártalmas volt ez az aknamunka az USA dBase forgalmazóval való kooperációban.

A határidők csúszása a Metrimpex bürokratikus ügyintézése miatt volt. Ezért a német partnerem a forgalmazáson kívűl a programozásba is bevetett saját munkatársakat. Ezek a dBase gyenge részeinek a kiegészítésén dolgoztak. Az eredeti tervek ellenére (csak magyar nevek, velem együtt), három német is feltűnt jogosan a copyright oldalon. Az összes nyelvi felületek (COBOL, PL/I, Pascal, BASIC, stb.), ami a dBase nyelvi gyengeségei helyett voltak szükségesek, ezek mind a pc-plusnál készültek.

A magyar informatikusok motivációja eltolódott a szoftver helyett az IBM PC konfigurációk magánimportjára. Én ebbe csak véletlenül keveredtem bele. Tőlem kérdezték meg, hol vásároljanak gépeket Münchenben. Én nem foglalkoztam kereskedelemmel, a pc-plus partneremhez küldtem őket gépeket vásárolni, mivel én is ott vásároltam. Feleségem csodálkozva hozott a levélládánkból egy csekket amit a

pc-plus-tól mit províziót kaptam a magyar vásárlók után. Előtte nekem ilyenről fogalmam sem volt, persze jól jött. Ettől kezdve még sok-sok csekket kaptam, mivel más, nekem ismeretlen magyarok is egymásnak ajánlották, hogy hol lehet IBM PC konfigurációt vásárolni. Volt amikor tévedésből még német vásárló után is nekem küldtek csekket, amit visszakértek. Összesen a munkámból akkoriban kevesebbet kerestem mit a váratlan províziókból, köszönhető a magyar magánimportnak.

Ekkor tudtam meg, hogy Magyarországon mesés árréssel adták tovább a gépeket. Egyesek házat építettek csak 1-2 gép nyereségéből. Ezekben az időkben már nehéz volt fegyelmezetten szoftvert fejleszteni.

A dAccess Budapesten I. díjat nyert

A programozók meghívtak 1985. novemberben a Duna parton az Intercontinental szállodába egy ünnepségre ahol a dAccess I. díjat nyert.

Pogány Károly akivel korábban magán környezetben Gröbenzellben is találkoztam az elnökségben a színpadon volt. Szinte semmit nem értettem az ünnepségen, elsősorban azt nem, hogy a kitüntetést átadó Pogány Károly velem nagyon barátságtalan lett, amikor örömömben a dAccess projekt kezdetéről kezdtem volna beszélni vele. Korábban szívességből meghívó levelet írtam neki egy munkához, amihez nekem semmi közöm nem volt. Pogány külföldi banki átutalásra szívességből felhasználhatta az én bankszámlámat. A könyvelésemben még most is olvasható. A német könyvvizsgálónak azért nem tetszett, mivel kaptam és továbbadtam egy összeget minden levonás, nyereség nélkül. A könnyvizsgálónak pénzmosás gyanús volt.

A projektben résztvevő informatikusokat és engemet mint projektvezetőt meg sem említették. A kitüntetést egy nekem teljesen ismeretlen személy a Softinvest "igazgató elvtárs" vette át, akinek semmi köze nem volt az adatbank fejlesztéshez. Az előzményekről, a történetről, Pc-plus-ról, rólam semmi szó nem esett. Pénzt nem vártam, de elismerést a dAccess projekt tervezéséért és a projekt élindításáért, valamint különösen azért, hogy egy müncheni piacon jelentős partner vállalatot megnyerem a prototípusommal a projekt nem csekély beindítási költségeiről.

Pogány Károly nem volt hajlandó beszélni velem. Már akkor az volt a gyanúm, Pogány tudta, hogy a dAccess körül "nem tiszta ügyek" keletkeznek. Csak 2018-ban találtam meg, hogy a "nem tiszta ügyekben" Pogány és a COMPORGAN vállalata vezető (irányító?) szerepet játszott.

Azt már az ünnepségen láttam a magyar kézikönyvben, hogy a Pc-plus Copyright hiányzott. Gondoltam, hogy ez csak Magyarország, de már ott kellett volna határozottan tiltakozni. Arra nem is gondoltam akkor, hogy ezek nyugatra mennek a hamisítással, ami csak egy fél évvel később meg is történt.

A Softinvest iratok csak 2016-ban kerültek az internetre. Ott a dAccess úgy szerepel mint a Softinvest kezdetben legfontosabb terméke. A szoftver eredetéről a Softinvest iratokban semmi nincsen.

Most találtam otthon egy 5 1/4" floppy lemezt. A Softinvest címke a képek fejezetben látható. Valamikor 1985 elején, a kitüntetés előtt még Pc-plus GmbH copyright volt együtt a Softinvest logóval a floppy címkéjén.

Az I. díj átadásakor 1985 vége felé a pc-plus copyright és München bejegyzések eltűntek. Most már kezdem érteni, hogy miért? Pogány Károly indította útjára a Softinvest vállalatot. Szükség volt induláshoz néhány termékre. Pogány megrendezte a Software86 versenyt magyar szoftverek részére. Ezért el kellett tüntetni a dAccess német nyomokat. A Softinvest csaknem minden díjat megnyert. Ezek az induló produktumok az 1985-ös Softinvest reklám oldalán az Informatika Történeti Fórumban.

Hannoveri vásár CEBIT 1986 tavasz

A dAccess az USA dBase gyártó (Ashton Tate) kiállító helyén mint kiegészítés került bemutatásra. A dBase elsősorban dialógus orientált és interpreter nyelv volt a Batch feldolgozás a hagyományos, nyugaton legismertebb compiler nyelvekkel (COBOL, PL/I) nagyságrenddel gyorsabb volt és ezek nyelvi elemei pontosan a Batch feldolgozásban voltak erősek. A müncheni partnerem a pc-plus és én is ott voltam az eredeti dBase kiállítóhelyén.

Ezen a Hannoveri vásáron két fontos esemény volt.

Nixdorf

Heinz Nixdorf legendás informatikus az egyik esti ünnepségen tánc közben meghalt. A Pc-plus legfontosabb kapcsolata volt a dAccess jövőjével a Nixdorf vállalat. Ebben az időben kezdett Nixdorf belépni a Mainframe piacra. Nekem két megbízásom is volt a Mainframe tervekkel. A müncheni R+S (Tarnai László) szervezésében tanfolyamot tartottam a Nixdorf managereknek az IBM Mainframe világról és egy terjedelmes TP-Monitor tanulmányt készítettem a következő Nixdorf fejlesztésekhez. A tanulmány részeiből sikerült magyar alvállalkozóknak Budapesten munkát adnom. A Pc-plus a dAccess adatbankkal célozta meg a Nixdorf fejlesztéseket. Ebben az időben külön Nixdorf repülőjárat volt München és Padeborn között. Utaztam a furcsa turboprop mini-repülővel megbeszélésekre. Kis létrán kellett beszállni, belül csak néhány hely volt, nem csak szokatlan, hanem félelmetes. A kis gép német gúnyneve "Nixdorf Angströhre" (vagyis a félelem csöve a szűkös, alumínium henger alakú géptestről).

Metrimpex, Softinvest

Nagy meglepetésemre Metrimpex-Softinest saját tulajdonként próbálta eladni Hannoverben a dAccess adatbankot. Az eredeti Pc-plus Copyright eltüntették. A Metrimpex szerződésem szerint kizárólag Magyarországon adhatták el, de ott is csak az eredeti, Pc-plus Copyright megjelöléssel. A copyright azért tűnt el már 1985 végén, mivel a Softwer86 versenyre csak magyar szoftvert lehetett benevezni.

A Metrimpexnél úgy szerepelt mint a dBase helyettesítése ami Magyarországon logikus volt a deviza problémák miatt, de nyugaton értelmetlen és felesleges provokáció a dBase eredeti gyártója felé akivel nekünk fontos volt a jó viszony.

Béres Tibor 1985 végén még nagyon barátságos volt Budapesten de ott sem akart beszélni arról, hogy a Softinvest kitüntetésekor a programozókat meg sem említették és
a pc-plus copyright eltűnt már a kitüntetéskor.
Béres Tibor is ott volt meglepetésemre Hannoverben a Metrimpex-el, előtte semmit nem szólt nekem. Meglepte, hogy találkozott velem. Biztos tudta, hogy nem jogszerű az eladás nyugatra. Valami olyanokat mondott nekem, hogy "sárosak vagyunk".
Nem tudtam, hogy önként vett részt ebben a csalásban, vagy kényszer volt? 1986-ban még nem lehetett tudni, hogy ki mögött áll a magyar titkosszolgálat kényszere.

Magyar informatikusok az 1970es évek elején még úgy dolgoztak Münchenben a Siemensnél, hogy
egy nem szakmabeli kísérő is volt velük. A németek viccelődtek, hogy a magyar informatikusnak egy szolga kell aki nem informatikus, csak a táskáját viszi.

Pc-plus is ott volt saját kiállítással Hannoverben és jogosan felháborodtak a Copyright hamisítás miatt. Mégis nagyobb

gond volt Nixdorf halála ami egyben a dAccess további fejlesztését Németországban értelmetlenné tette. Ezért kevesebb harag jutott nekem. Engemet hibáztattak, hogy rábeszéltem őket a magyar kooperációra. Szemrehányás felém, hogy tudhattam volna Kínában is sok mindent ellopnak, ez sem jobb, ez is egy kommunista ország.

Amikor Hannoverben a Metrimpexnél hangosan tiltakoztam a jogsértés miatt, nem gondoltam arra, hogy akkor még szokás volt nyugatra utazó üzletkötőket titkosszolgálattal felügyelni.

A Hannoveri CEBIT vásár után közvetlenül hívtak a Metrimpexhez "megbeszélésre". Elvárhattam volna, hogy magyarázkodni fognak és bocsánatot kérnek a jogellenes fellépésért a CEBITen.

Bocsánatkérés helyett kitalálták, hogy "nagy hiba történt" 1984. májusban amikor a Metrimpex aláírta, hogy a saját szoftverem jogai nyugaton nálam vannak.

Az én hibám az volt, hogy Magyarországon belüli eladásnál lemondtam a jogdíjakról a programozók részére azért, hogy a munkájuk nekem nyugaton kevesebb pénzbe kerüljön. Végül is a programozók Magyarországon anyagilag ezzel nagyon jól jártak. Részemről a lemondás logikus volt, hiszen a forint bevétellel és a magyar belső jogcímekkel én nem akartam bajlódni.

Ez a részben lemondás kicsit megtévesztő volt, de a szerződésben teljesen egyértelmű, hogy a nyugati jogok nálam voltak.

Megbeszélés a Metrimpex-nél 1986 májusban

A német útlevelemet szigorú hangon, határozottan elkérték, hogy majd később visszaadják. A meglepetéstől nem tudtam tiltakozni, ilyen "élményem" csak a rendőrségen volt. 1968-ban a magyar határon is még barátságtalan volt a beutazás, de az NDK határon sokkal rosszabb, ott provokáltak is előre betanult személyes sértésekkel. A légkör nem tetszett. Megkérdeztem mostanában egy volt sokéves Metrimpex alkalmazottat, nem emlékezett még hasonló esetekre a külföldi partner útlevelével.

A "kerek asztalnál" én egyedül voltam, a másik oldalon Zilahy Ferenc osztályvezetőt és Sárossy József (SoftCare) őket ismertem. Több sötét alak is volt ott, lehet, hogy "állambiztonsági szakemberek"? Lehet, hogy egy megfigyelő már egy hónappal előtte Hannoverben jegyzetelte a hangos tiltakozásomat a Metrimpex jogsértése miatt ezért a többi résztvevő a "megbeszélésen".

Zilahy azzal kezdte, hogy "nagy hiba" történt. Neki nem lett volna szabad aláírni, hogy a nyugati jogok nálam vannak. Idegesen bökdöste a saját, korábbi aláírását. Lehet, hogy a Hannoveri jogsértési vita miatt fejmosást kapott? Félt valakitől? A jogsértést elismerték, de ők alapjában vitatták, hogy a nyugati jogok nálam lehetnek. 1984. májusban ezt csak "tévedésből" írták alá.

Nem értettem a dolgot. Hogyan gondolta, hogy hozok egy munkát amit én terveztem, az első felét csak Németországban készítettem és később a pc-plus GmbH a marketingbe, piac előkészítésébe befektet, német informatikusok is dolgoznak és nem tartunk igényt a jogokra?

A magyar belföldi jogokról szándékosan csak azért mondtam le, hogy a magyar programozók munkája a magyar bevétel alapján nekem kevesebbe fog kerülni. Azt is tudtam, hogy devizahiány miatt a termék hasznos lesz Magyarországon. Nem volt nehéz a pc-plus vezetőit meggyőzni, hogy ne várjanak jogdíjat (devizát) Magyarországról, velük is igy szerződtem, ráadásul az egész keleti blokkról lemondtak.

Tárgyaltam az NDK-ban is, Lipcsében. Egy NDK informatika professzor és egy sötét alak (állambiztonság) groteszk módon a korábbi munkahelyem a Softlab műhelytitkait akarták megtudni tőlem. A Softlab világszinten piacvezető volt. Tapasztaltam, hogyan dolgozik az NDK titkosszolgálat. A dAccess adatbank nem érdekelte őket. Érdekes volt, hogy ennél a meghívásnál az NDK határon soron kívül tudtam bejutni, a szokásos udvariatlanságok helyett tudtak nagyon udvariasak lenni a határőrök. Más utazáskor, családi ügyben a határon vérig sértegettek, provokáltak. Ha mérgesen reagálok, akkor nem tudok beutazni. Jó idegekre volt szükség.

Magyarországon nem csak a saját munkájukat árulták, de abban az én tervezési és projektvezetési munkám és a müncheni pc-plus GmbH munkája is benne volt, nekik ingyen, tőlünk ajándékba.

Lehet, hogy nem volt szabad Zilahynak aláírni, de hát két évvel korábban mégis aláírta. Nem is próbálta letagadni.

Zilahy szigorú hangon felszólított, hogy küldjek Münchenből egy telexet amiben lemondok a jogaimról. Miért tenném ezt? Zilahy megfenyegetett, hogy neki lehetősége van arra, hogy

a jövőben ne tudjak beutazni Magyarországra. Sárossy József ott volt, de nem szólt semmit. A többi résztvevő sem csodálkozott, úgy látszik ez a zsaroló fenyegetés még 1986 májusban Magyarországon normális volt? Félelmetes volt, hogy senki a kerek asztalán nem szólalt fel az 50es évek kísérteties szellemidézése ellen. A legnagyobb csalódás Sárossy József „elvtárs" volt aki a hivatalos kapcsolaton túl korábban a családjához is meghívott, most ebben a gyanús társaságban otthon érezte magát? Sárossynak a zsarolási kisérlet az államhatalommal úgy látszik még 1986-ban is természetes üzleti módszer volt. Korábban a kölcsön gépeim „véletlen elvámolása" a SoftCare javára és a zsarolási Kisérlet a Metrimpexnél Sárossy egyetértésével tanulság volt, hogy van aljasság amire nem számítottam.

Komolyan megijedtem a sok sötét alakoktól. Az 1950es évekre emlékeztetett amikor fekete autóval ilyen sötét alakok jöttek hozzánk és felforgatták a lakásunkat. Apám jogellenesen több hónapra eltűnt, nem tudtuk hol van, megkínozták és büntetéssel fenyegették, ha a történtekről a szabadon bocsájtás után beszélni mer.

Apámnak azt mondták a kínzás után, hogy "sajnos tévedtünk", de egyben megfenyegették, nem szabad beszélni róla. Most Zilahy elvtárs is azt mondta, hogy ő "sajnos tévedett" és fenyegetett, nekem kell lemondani a jogaimról.

Jellemző, hogy apám 1953as állambiztonsági fogsága és megkínzása még 1990 után is egy pár évig államtitok maradt. Csak 2011 körül kaptam kézbe az 1953as ügy iratait. A történészi megemlékezést apámról a Magyar Tudományos Akadémián 2012-ben a balliberális oldal bojkottálta.

A fenyegetések után az útlevelemet visszakaptam. Most sem értem, hogy milyen jogon vették el. Talán arra vártak, hogy elkezdek velük kiabálni és rágalom vádjával letartóztatnak?

Pánikszerűen elhagytam Magyarországot közvetlenül a

Metrimpex megbeszélés után. A gyerekkori trauma a házkutatásoktól (kézremegés) meglepetésemre 1986-ban is jelentkezett. Az 1950es "államvédelmi" gonosztevőket akik apámat megkínozták soha nem vonták felelősségre. A "szelíd" Kádár időkben többen polgári, vezető beosztásokat kaptak. A Metrimpex "megbeszélés" hangneme kísérteties volt. Gyanítottam, hogy az 1950es évekből a bűnözők ott ültek az asztalnál. Szinte hihetetlen, de 2012-ben a balliberálisok meg akarták akadályozni, majd bojkottálták a megemlékezést a Tudományos Akadémián apámról.

Münchenben megkérdeztem barátomat, hogy most mit csináljak? Azt tanácsolta, hogy ne csináljak semmit, ne mondjak le. Csak hetek után tudtam megnyugodni, rendesen aludni.

1986 végéig elszámoltam a bevétellel a Metrimpex felé. Az esedékes elszámoláskor részemről ellenkövetelés is volt, mivel a Metrimpexnél "elveszett" két IBM PC gépem amit csak kölcsönbe adtam a tesztelésekhez. Valahogy "véletlenül" a SoftCare javára elvámolták, nem lehet visszakapni. Egy harmadik gépemet is visszakértem a Szerzői Jogvédőktől, szerencsére az megjött Münchenbe. Semmi további bizalmam nem volt, de az biztos, hogy a SoftCare emberei többet tudtak a jogsértésről, az eltűnt gépekről és vezetőjük jelleméről.

Nem volt meglepetés a Metrimpex következő lépése,
1987 tavasszal felmondták az 1984-es szerződésünket.

Valamikor 1988 végén telefonon hívtak a Metrimpextől, hogy akarok-e "panaszt tenni Zilahy elvtársra"? Én nem követtem a magyar politikai eseményeket, lehet, hogy a rendszerváltás szele megindult. Én nem értettem ebből semmit. Az én hitelességemet a német partnerem felé tönkretették és közben már más területen dolgoztam.

Metrimpex, Softinvest, Comporgan Münchenben a pc-plus-nál

Egy hónappal a szerződés felmondása után megjelentek a Softinvest és Béres Tibor a pc-plus-nál Münchenben, a dAccess Projektvezető Jakob Schwerdtnél, hogy folytatni szeretnék az együttműködést, de most már nélkülem és most ők diktálják a feltételeket.

Nem tudom hol veszítették el a fonalat, vagy a józan eszüket, de megpróbálták a dAccess adatbankot saját copyrighttal eladni az eredeti tulajdonosnak, a Pc-plus-nak. Ez persze egy halva született javaslat volt. 1985-ben a Softinvest még pc-plus copyright jelzéssel kezdte az értékesítést Magyarországon.

1987 nyáron a pc-plus hajlandó volt csak úgy viccből eladni a nyugati jogokat a Softinvestnek 120.000,- DM ellenében. Én tudtam tőlük, hogy nem gondolták komolyan, akkor nekik már ennyit sem ért. A német dAccess piac az 1986 tavaszi CEBIT, Hannoveri vásár és a Metrimpex jogellenes fellépés után Hannoverben gyakorlatilag megszűnt. A Metrimpex az USA dBase gyártó érdekeit is sértette. A sok veszekedés idején gyorsan elavult a dAccess szoftver, a bizalom és a német érdek a további fejlesztésben megszűnt.

1987. szeptemberben Mátyásfalvi János telexen jelezte nekem, hogy a SoftCare megbízta a dAccess forgalmazásával külföldön. Mátyásfalvi tévesen úgy tudta, hogy én forgalmaztam előtte. Ez nem igaz. Én nem forgalmaztam soha semmit, csak terveztem, fejlesztettem és már a dAccess II is eladtam a tervekkel a prototipussal a pc-plus-nak.

A dAccess II prototípust a SoftCare nélkül készítettem el, a további fejlesztés előtt a forgalmazással a pc-plus GmbH

bíztam meg, a copyright is ott volt. A dAccess III egy része a SoftCare-nél készült, de kezdettől a Pc-plus Copyright volt elismert, Béres Tibor által nem vitatott, érvényes. Más részek, a magasabb nyelvi felszínek és az integráció kizárólag a pc-plus-nál készültek. Logikus értelme forgalmazásra csak egyben az egésznek van. Szétválasztásra nem került sor ami kezdettől a becsületes megoldás lett volna. Az én általam adott dAccess nevet és nem egy saját terméknevet használták, ami Magyarországon felesleges volt és nyugaton a piac előkészítése a pc-plus GmbH befektetés, munkája erre a névre alapult. Csak a dAccess név használata magában is a Metrimpex által nyugaton a Hannover CEBIT vásáron nagyon durva jogsértés volt.

Én nem foglalkoztam forgalmazással csak szoftver fejlesztéssel. A SoftCare biztos tudta, hogy a copyright a pc-plus-nál van és erről soha nem volt vita. Hamis tájékoztatást adtak Mátyásfalvi Jánosnak.

A pc-plus más termékekkel gyorsan fejlődött, az IBM-től átvettek egy telefonreklám-szoftver üzletágat, részvénytársaság lett, GO Yellow néven. Münchenben egyre nagyobb irodaházakat béreltek. A GO Yellow részvénytársaság igazgatótanács elnöke Peter Wünsch korábban az IBM-nél programozó volt. Vele beszéltem meg legelőször 1983-ban a dAccess tervemet. Ő adta meg az engedélyt a befektetésekhez.

A Metrimpex lerombolt egy öt éves, ígéretes német–magyar együttműködést. Az én hitelemet is megrontották a pc-plus felé.

Későbbi években mint "Datenbank Architekt" a müncheni IBM-nek dolgoztam. Ez volt a legmagasabb szakmai besorolás szigorú minőségi feltételek szerint az IBM-nél (csak sok év szakmai és projektvezető tapasztalattal volt lehetséges). Magyar informatikusok is segítettek nekem 2000 körül az IBM-nél, de soha többet nem külkereskedelmi vállalattal, csak személyes kapcsolataim alapján, személyre szóló szerződésekkel. Az útlevél 1990 után nem volt probléma.

Történelem az Interneten

Csak későn, 2016-ban kerültek a "Softinvest" iratok az internetre. Most már sejteni lehet az összefüggéseket.

Pogány Károly indította el többekkel a személyi számítógépes szoftver kereskedelmet Magyarországon, alapította a "Softinvest" vállalatot. A vállalat indulásakor fontos terméke "titkolt eredetű árú" volt. Az iratokból kiderül, hogy a kezdetben a dAccess volt álítólag a legfontosabb termék, többet adtak el az iratok szerint mint a Windows-ból, hiszen nem került devizába.

Hogy ki mosta el a dAccess eredeti történetét, csak sejteni lehet. A SoftCare és a programozók egyike biztos, hogy részesei voltak a hamisításnak. A copyright eltüntetését csak programozó tehette meg. Lehet, hogy ezt hiúságból csak a magyar piacra gondolták ezt nem lehet tudni. Béres Tibor Hannoverben jogellenesen próbálta eladni a Softinvest-Metrimpex-el együtt a dAccess III-at. Béres Tibor később a pcplusnál is megjelent, de ott kinevették az életidegen és erkölcstelen üzleti ajánlata miatt. Nekem Hannoverben homályosan elismerte: "sárosak vagyunk". Több magyarázatra nem volt hajlandó.

Lehet, hogy 1986-ban még a titkosszolgálat tudta öt zsarolni, vagy valószínűbb, hogy önkéntesen volt "sáros". Én az 1986os CEBIT, Hannover után Szerzői Jogvédő hivatalnál panaszt tettem Béres Tiborra és minden további jogdíját visszatartottam. A Szerzői Jogvédő nemzetközi kapcsolatokban tisztességesebb volt mint a Metrimpex, helyesen, gyorsan reagáltak, nemzetközi jogvédelmi tapasztalattal. Béres Tibornak küldött IBM PC konfigurációt rendben és gyorsan visszaküldték nekem. Két másik IBM PC konfiguráció, eltűnt a SoftCare felé, de lehet, hogy "papíron" jó pénzért eladták és a gépi időt visszabérelték (abban az időben szokásos könyvelési trükk).

Jó szándékkal javasoltam, hogy a jogok Magyarországon a programozóknál legyenek, ami Magyarországon anyagilag sikeres is volt nekik. Sajnos túl sikeres amivel hamarosan nem elégedtek meg és nyugaton, a Hannoveri CEBIT-en 1986-ban felléptek a korábbi megbízó konkurenseként. Nem gondoltam, hogy a jól ismert kínai jogsértés mintájára nekem is károm lesz, de a német partnerek azzal jellemezték utólag a helyzetet, nagyon hasonló a kínai szokásokhoz. Engemet hibáztattak (Jacob Schwerdt), hogy rávettem őket egy ilyen tisztességtelen üzletre.

Képek, iratok

Charles Simonyi levele a dAccess adatbank ügyben.
Simonyi javaslata nyomán 1986 Hannoverben a CEBIT-en közösen vettünk részt a dBase forgalmazó USA vállalattal.

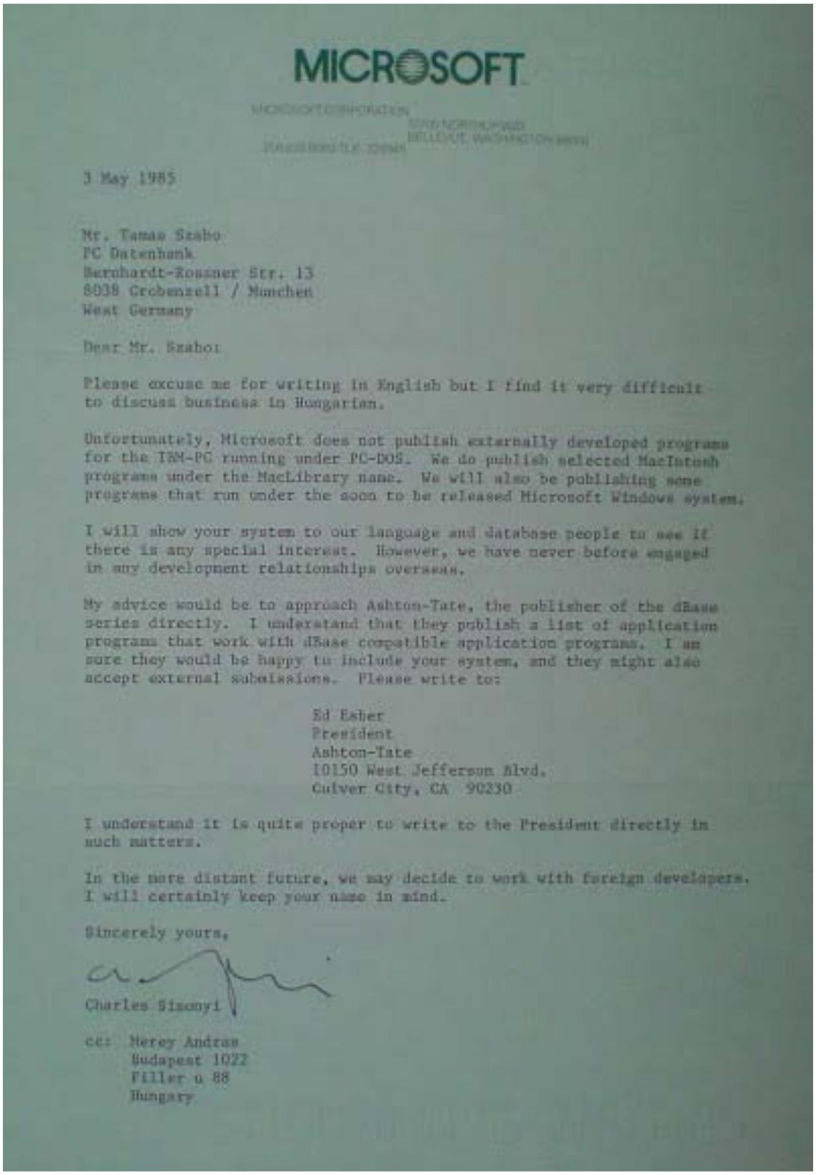

MICROSOFT

MICROSOFT CORPORATION
10700 NORTHRUP WAY
BELLEVUE, WASHINGTON 98004

3 May 1985

Mr. Tamas Szabo
PC Datenbank
Bernhardt-Rossner Str. 13
8039 Crobenzell / Munchen
West Germany

Dear Mr. Szabo:

Please excuse me for writing in English but I find it very difficult to discuss business in Hungarian.

Unfortunately, Microsoft does not publish externally developed programs for the IBM-PC running under PC-DOS. We do publish selected MacIntosh programs under the MacLibrary name. We will also be publishing some programs that run under the soon to be released Microsoft Windows system.

I will show your system to our language and database people to see if there is any special interest. However, we have never before engaged in any development relationships overseas.

My advice would be to approach Ashton-Tate, the publisher of the dBase series directly. I understand that they publish a list of application programs that work with dBase compatible application programs. I am sure they would be happy to include your system, and they might also accept external submissions. Please write to:

Ed Esber
President
Ashton-Tate
10150 West Jefferson Blvd.
Culver City, CA 90230

I understand it is quite proper to write to the President directly in such matters.

In the more distant future, we may decide to work with foreign developers. I will certainly keep your name in mind.

Sincerely yours,

Charles Simonyi

cc: Nerey Andras
Budapest 1022
Filler u 88
Hungary

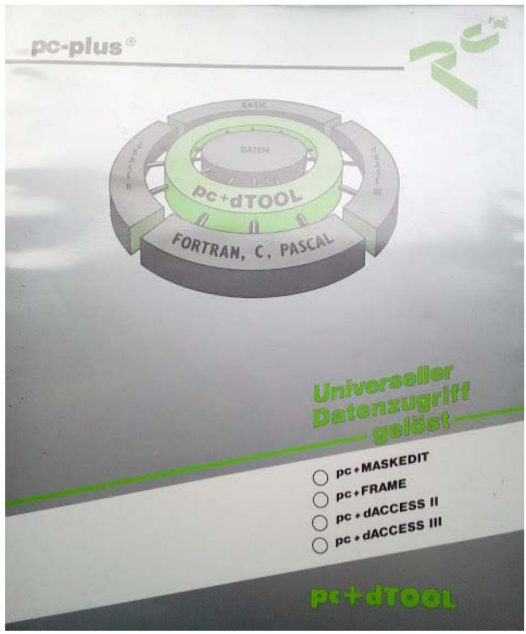

Pc-plus GmbH kézikönyv borítója

a dAccess II folytatása, csak egy új verzió volt a dAccess III nem egy független, új szoftver

A csomagban a négyből csak egynél volt magyar kooperáció

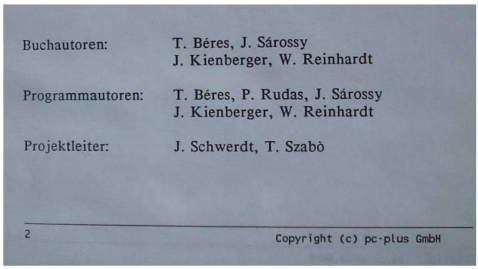

Buchautoren:	T. Béres, J. Sárossy J. Kienberger, W. Reinhardt
Programmautoren:	T. Béres, P. Rudas, J. Sárossy J. Kienberger, W. Reinhardt
Projektleiter:	J. Schwerdt, T. Szabò

2 Copyright (c) pc-plus GmbH

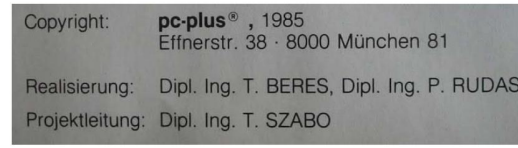

Copyright:	**pc-plus®**, 1985 Effnerstr. 38 · 8000 München 81
Realisierung:	Dipl. Ing. T. BERES, Dipl. Ing. P. RUDAS
Projektleitung:	Dipl. Ing. T. SZABO

A dAccess III kezdete, német copyright, magyar nevek, majd később a határidő késések a magyar útlevelekkel, ezért a pc-plus GmbH müncheni emberei, Schwerdt, Reinhardt, Kienberger is dolgoztak a fejlesztésben

A magyar forgalmazó a "Softinvest" valamikor 1985 elején még használta a pc-plus GmbH copyright megjelölést, tömegesen terjesztette a "München" felirattal a bemutató floppyt. A München, pc-plus GmbH copyright 1985 végére "valahogy" eltűnt, az I. díj átadásakor már nem említették.

A magyarázat: a versenyre csak magyar szoftvert lehetett benevezni, a Softinvest-nek szüksége volt a kitüntetésre ezért eltávolították a német eredetre utaló copyright sorokat. Kitüntetés azoknak akik a fejlesztésben nem vettek részt.

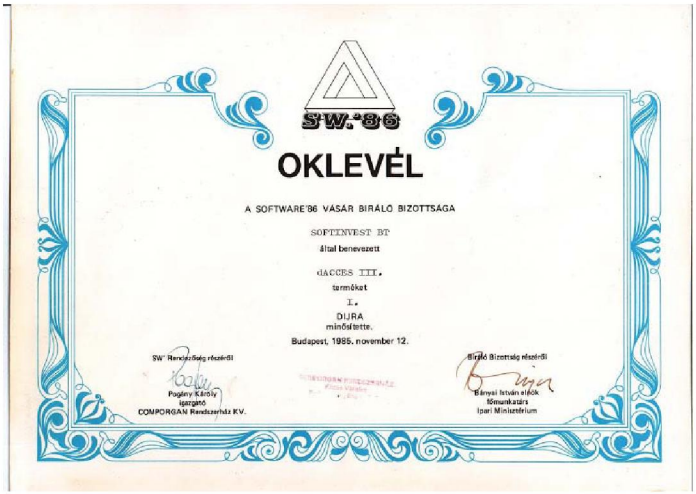
SW'86

OKLEVÉL

A SOFTWARE'86 VÁSÁR BÍRÁLÓ BIZOTTSÁGA

SOFTINVEST BT

által benevezett

dACCES III.

terméket

I.

DIJRA

minősítette.

Budapest, 1986. november 12.

SW' Rendezőség részéről

Pogány Károly
igazgató
COMPORGAN Rendszerház KV.

Bíráló Bizottság részéről

Bányai István elnök
főmunkatárs
Ipari Minisztérium

Pogány Károly igazgató elvtárs kitüntette az általa alapított vállalatot. Amikor a termék keletkezését, tervezését szóba hoztam gorombán elutasított, hamisitással kisajátította a saját vállalata részére.

Sárossy József először csak telefonált, majd kérésemre telexet küldött a tényleges projekt kezdete előtt az "eltűnt" két

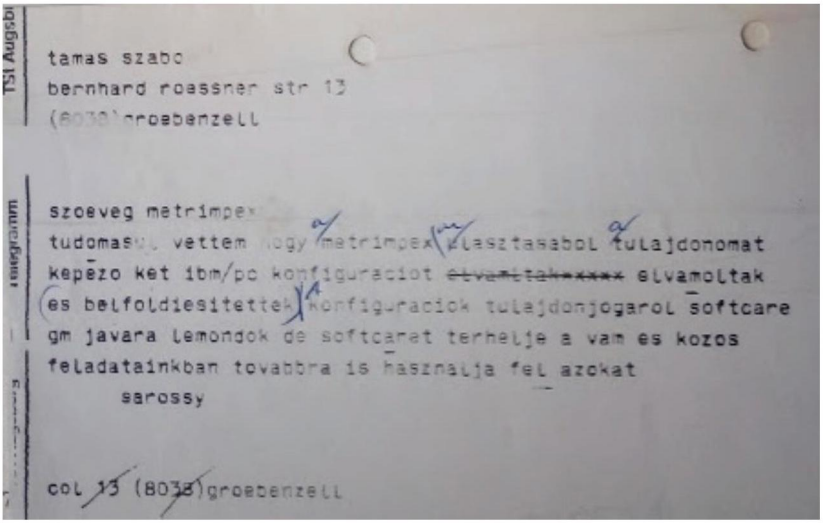

tamas szabo
bernhard roessner str 13
(8038)groebenzell

szoeveg metrimpex
tudomasul vettem hogy metrimpex mulasztasabol tulajdonomat
kepezo ket ibm/pc konfiguraciot ~~elvamtak~~ elvamoltak
es belfoldiesitettek konfiguracio tulajdonjogarol softcare
gm javara lemondok de softcaret terhelje a vam es kozos
feladatainkban tovabbra is hasznalja fel azokat
sarossy

col 13 (8038)groebenzell

IBM PC konfigurációról. Én írásban kértem, nem véletlenül, azért, hogy legyen egy irat Sárossy aláírásával erről a sötét ügyről.

Metrimpex "véletlen" mulasztása és "véletlenül" a SoftCare javára? A "közös feladataink" még el sem kezdődtek, ez volt az első zsarolás amit csak későn ismertem fel. Nemzetközi jogi vitára én nagyon kicsi voltam. Azt hittem, hogy a Metrimpex csak egy keret és az informatikus szakemberek személyi integritása, a barátinak tűnő kapcsolatok a biztosíték. Nekem lehetetlen a jogvita, ha a partnerek nem tisztességesek.

Sárossy által kért tulajdonjogról lemondó szöveget természetesen nem küldtem el. A vesztességet beszámítottam.

Két IBM PC konfiguráció károm lett a harmadikat sikerült a Szerzői Jogvédő Hivataltól visszakapni.

Kezdetben elhittem Sárossy "véletlen" meséjét. Az 1986. májusi megbeszélésen a Metrimpexnél Sárossy lelepleződött. Ő is tagja volt az "állambiztonsági légkörű" zsaroló, fenyegető elvtársak csoportjának.

Telex Mátyásfalvi Jánostól (COMPORGAN Export iroda vezetője). Különös, hogy nem telefonon kérdezte meg a véleményemet, hanem egy ilyen barátságtalan iratot küldött.
A magyar dokumentumok (TELEX itt) szerint a pc-datenbank (ez én vagyok) 1987. május 3-ig rendelkezett a jogokkal. Akkor mi történt egy évvel korábban az 1986os CEBIT -en Hannoverben? A Softinvest-Metrimpex 1986 tavasszal, Hannoverben a CEBIT-en tehát még a magyar dokumentumok szerint is jogellenesen próbálta eladni a dAccess terméket.

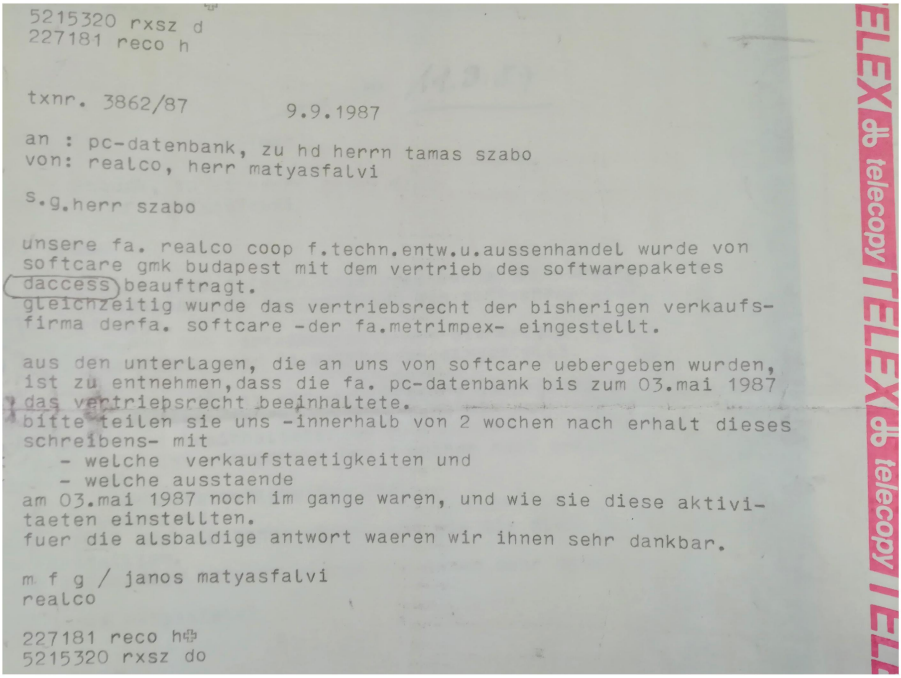

5215320 rxsz d
227181 reco h

txnr. 3862/87 9.9.1987

an : pc-datenbank, zu hd herrn tamas szabo
von: realco, herr matyasfalvi

s.g.herr szabo

unsere fa. realco coop f.techn.entw.u.aussenhandel wurde von softcare gmk budapest mit dem vertrieb des softwarepaketes daccess beauftragt.
gleichzeitig wurde das vertriebsrecht der bisherigen verkaufsfirma derfa. softcare -der fa.metrimpex- eingestellt.

aus den unterlagen, die an uns von softcare uebergeben wurden, ist zu entnehmen,dass die fa. pc-datenbank bis zum 03.mai 1987 das vertriebsrecht beinhaltete.
bitte teilen sie uns -innerhalb von 2 wochen nach erhalt dieses schreibens- mit
- welche verkaufstaetigkeiten und
- welche ausstaende
am 03.mai 1987 noch im gange waren, und wie sie diese aktivitaeten einstellten.
fuer die alsbaldige antwort waeren wir ihnen sehr dankbar.

m f g / janos matyasfalvi
realco

227181 reco h
5215320 rxsz do

TELEX db telecopy TELEX db telecopy

Peter Wünsch

pc-plus GmbH üzletvezető.
Neki mutattam be 1983-ban a
dAccess II prototipust.

A prototipus sikeres volt, indult
a projekt.

Jacob Schwerdt

dAccess projekvezető,
PR, szoftver eladás.
pc-plus GmbH München

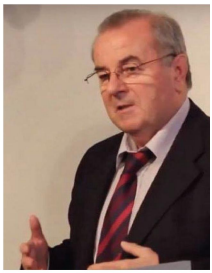

Szabó Tamás

dAccess tervező
és projektvezető
pc-datenbank GmbH
Gröbenzell

Gerhardt Géza

Prototipus és
programozás dAccess II

Balról: Béres Tibor, Rudas Pál.

dAccess III program - új verzió III
szerződésben a honoráriumot
65%-35% arányban
osztották meg, Béres Tibor 65%

Rammacher Tamás – Softinvest igazgató elvtárs

A dAccess I. díját ő vette át
Pogány Károly „igazgató” elvtárstól.

A dAccess tervezésről, a pc-plusról,
a progamozókról semmi megemléke-
zés. A rendezvény "magyar szoftver"
verseny volt. Hamisítás kellett, a
német pc-plus copyright ezért "eltünt".

Sárossy József igazgató elvtárs
SoftCare GMK Budapest
vezető je. A SoftCarenak reklamálta a
dAccess III jogokat a pc-plus
copyright jogellenes eltüntetése után.
Jegyző könyv szerint Sárossy volt a
copyright eltüntetésért felelős
(Rammacher véleménye)

Mátyásfalvi János

COMPORGAN Budapest
volt Export iroda vezető elvtárs.
Sárossy József megbízásából
újra el akarta adni a jogos
tulajdonosnak a pc-plus-nak
a dAccess szoftvert (1987).

Az 1986os CEBITen Hannoverben rájöttek, hogy a pc-plus kapcsolatai nélkül nem lehet a dAccess szoftvrt eladni.

A jobb oldalon kisebb épület a Softlab (Softver + Laboratorium) az én munkahelyem egy müncheni parkban, patak parton, zöld övezetben.
A bal oldalon a 22 emeletes toronyház a pc-plus GmbH, későbbi neveken Varetis AG, majd GO Yellow müncheni székháza, sokáig a legnagyobb toronyház Münchenben a Donnersberger Brücke mellett. Az RT igazgatói tanács elnöke Peter Wünsch.
Peter Wünsch a pc-plus üzletvezetője egy IBM telkom szoftver csomag programozásban vett részt és átvette ezt az üzletágat később az IBM-től. Az üzletágból lett a Varetis, majd a GO Yellow részvénytársaság Péter Wünsch vezetésével.

Peter Wünsch vizsgálta meg 1983-ban a dAccess prototípust és támogatta javaslatomat a szoftvercsomag fejlesztésére. Jelentős befektetés indult a prototípus alapján.

dAcces Floppy, Magyarországon angol nyelven
Softinvest forgalmazó és pc-plus Munich 1985 copyright
A copyright 1985 novemberben eltünt.

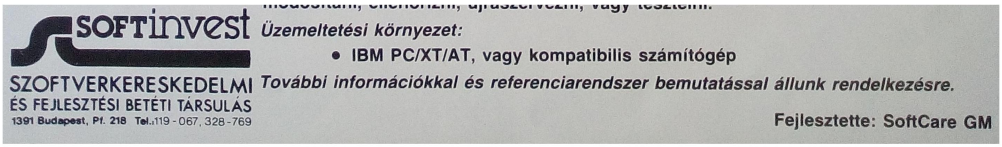

Nem igaz, hogy a SoftCare GM egyedül "Fejlesztette", csak 35%.

Kis hamisítással eltünt 1985-ben a pc-plus GmbH copyright, a két német projektvezető és három német szoftverfejlesztő

neve a munkából. A SoftCare fejlesztői jelentős munkát végeztek a dAccess II szofver újabb verziójának a dAccess III készítésénél, de a projekt első része teljesen a SoftCare nélkül készült és a dACCESS III-ban négy német is dolgozott.

dBase II - Index visszafejtés

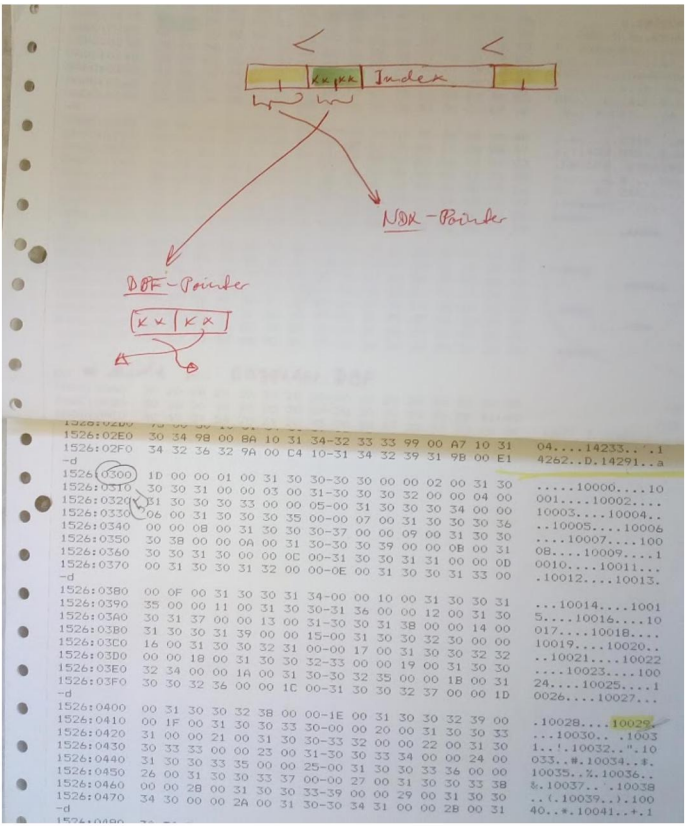

dAccess II - Assembler forráskod (Gerhardt Géza)

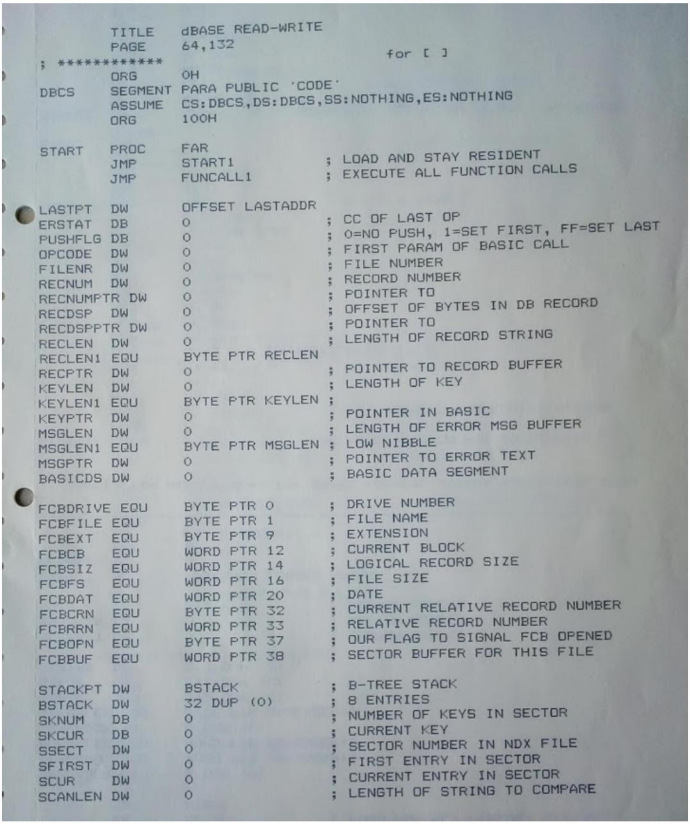

```
        TITLE   dBASE READ-WRITE
        PAGE    64,132                          for [ ]
; ************
        ORG     0H
DBCS    SEGMENT PARA PUBLIC 'CODE'
        ASSUME  CS:DBCS,DS:DBCS,SS:NOTHING,ES:NOTHING
        ORG     100H

START   PROC    FAR
        JMP     START1          ; LOAD AND STAY RESIDENT
        JMP     FUNCALL1        ; EXECUTE ALL FUNCTION CALLS

LASTPT  DW      OFFSET LASTADDR
ERSTAT  DB      0               ; CC OF LAST OP
PUSHFLG DB      0               ; 0=NO PUSH, 1=SET FIRST, FF=SET LAST
OPCODE  DW      0               ; FIRST PARAM OF BASIC CALL
FILENR  DW      0               ; FILE NUMBER
RECNUM  DW      0               ; RECORD NUMBER
RECNUMPTR DW    0               ; POINTER TO
RECDSP  DW      0               ; OFFSET OF BYTES IN DB RECORD
RECDSPPTR DW    0               ; POINTER TO
RECLEN  DW      0               ; LENGTH OF RECORD STRING
RECLEN1 EQU     BYTE PTR RECLEN
RECPTR  DW      0               ; POINTER TO RECORD BUFFER
KEYLEN  DW      0               ; LENGTH OF KEY
KEYLEN1 EQU     BYTE PTR KEYLEN ;
KEYPTR  DW      0               ; POINTER IN BASIC
MSGLEN  DW      0               ; LENGTH OF ERROR MSG BUFFER
MSGLEN1 EQU     BYTE PTR MSGLEN ; LOW NIBBLE
MSGPTR  DW      0               ; POINTER TO ERROR TEXT
BASICDS DW      0               ; BASIC DATA SEGMENT

FCBDRIVE EQU    BYTE PTR 0      ; DRIVE NUMBER
FCBFILE EQU     BYTE PTR 1      ; FILE NAME
FCBEXT  EQU     BYTE PTR 9      ; EXTENSION
FCBCB   EQU     WORD PTR 12     ; CURRENT BLOCK
FCBSIZ  EQU     WORD PTR 14     ; LOGICAL RECORD SIZE
FCBFS   EQU     WORD PTR 16     ; FILE SIZE
FCBDAT  EQU     WORD PTR 20     ; DATE
FCBCRN  EQU     BYTE PTR 32     ; CURRENT RELATIVE RECORD NUMBER
FCBRRN  EQU     WORD PTR 33     ; RELATIVE RECORD NUMBER
FCBOPN  EQU     BYTE PTR 37     ; OUR FLAG TO SIGNAL FCB OPENED
FCBBUF  EQU     WORD PTR 38     ; SECTOR BUFFER FOR THIS FILE

STACKPT DW      BSTACK          ; B-TREE STACK
BSTACK  DW      32 DUP (0)      ; 8 ENTRIES
SKNUM   DB      0               ; NUMBER OF KEYS IN SECTOR
SKCUR   DB      0               ; CURRENT KEY
SSECT   DW      0               ; SECTOR NUMBER IN NDX FILE
SFIRST  DW      0               ; FIRST ENTRY IN SECTOR
SCUR    DW      0               ; CURRENT ENTRY IN SECTOR
SCANLEN DW      0               ; LENGTH OF STRING TO COMPARE
```

dAccess II forráskod (Gerhardt Géza)

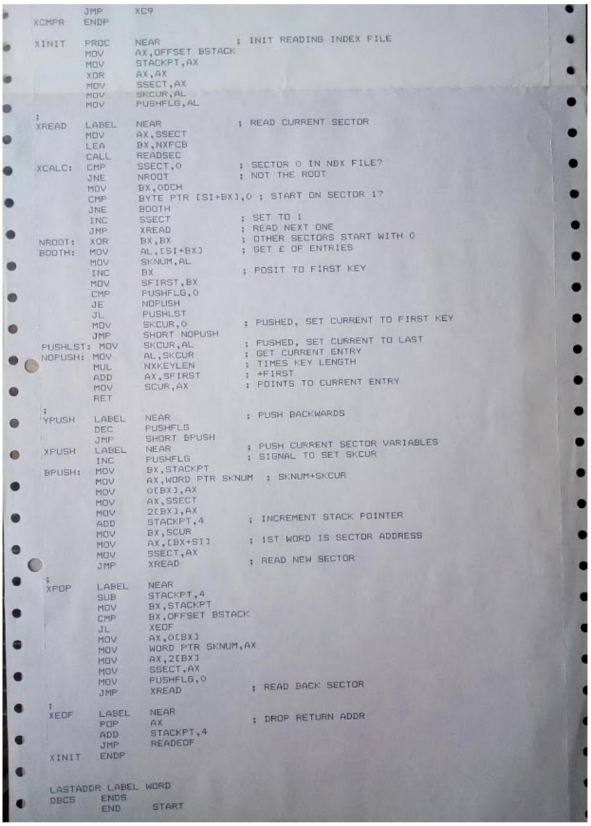

```
        JMP     XC9
XCMPR   ENDP

XINIT   PROC    NEAR                    ; INIT READING INDEX FILE
        MOV     AX,OFFSET BSTACK
        MOV     STACKPT,AX
        XOR     AX,AX
        MOV     SSECT,AX
        MOV     SKCUR,AL
        MOV     PUSHFLG,AL
;
XREAD   LABEL   NEAR                    ; READ CURRENT SECTOR
        MOV     AX,SSECT
        LEA     BX,NXFCB
        CALL    READSEC
XCALC:  CMP     SSECT,0                 ; SECTOR 0 IN NDX FILE?
        JNE     NROOT                   ; NOT THE ROOT
        MOV     BX,0DCH
        CMP     BYTE PTR [SI+BX],0 ; START ON SECTOR 1?
        JNE     BOOTH
        INC     SSECT                   ; SET TO 1
        JMP     XREAD                   ; READ NEXT ONE
NROOT:  XOR     BX,BX                   ; OTHER SECTORS START WITH 0
BOOTH:  MOV     AL,[SI+BX]              ; GET # OF ENTRIES
        MOV     SKNUM,AL
        INC     BX                      ; POSIT TO FIRST KEY
        MOV     SFIRST,BX
        CMP     PUSHFLG,0
        JE      NOPUSH
        JL      PUSHLST
        MOV     SKCUR,0                 ; PUSHED, SET CURRENT TO FIRST KEY
        JMP     SHORT NOPUSH
PUSHLST: MOV    SKCUR,AL                ; PUSHED, SET CURRENT TO LAST
NOPUSH: MOV     AL,SKCUR                ; GET CURRENT ENTRY
        MUL     NXKEYLEN                ; TIMES KEY LENGTH
        ADD     AX,SFIRST               ; +FIRST
        MOV     SCUR,AX                 ; POINTS TO CURRENT ENTRY
        RET
;
YPUSH   LABEL   NEAR                    ; PUSH BACKWARDS
        DEC     PUSHFLG
        JMP     SHORT BPUSH
XPUSH   LABEL   NEAR                    ; PUSH CURRENT SECTOR VARIABLES
        INC     PUSHFLG                 ; SIGNAL TO SET SKCUR
BPUSH:  MOV     BX,STACKPT
        MOV     AX,WORD PTR SKNUM  ; SKNUM+SKCUR
        MOV     0[BX],AX
        MOV     AX,SSECT
        MOV     2[BX],AX
        ADD     STACKPT,4               ; INCREMENT STACK POINTER
        MOV     BX,SCUR
        MOV     AX,[BX+SI]              ; 1ST WORD IS SECTOR ADDRESS
        MOV     SSECT,AX
        JMP     XREAD                   ; READ NEW SECTOR
;
XPOP    LABEL   NEAR
        SUB     STACKPT,4
        MOV     BX,STACKPT
        CMP     BX,OFFSET BSTACK
        JL      XEOF
        MOV     AX,0[BX]
        MOV     WORD PTR SKNUM,AX
        MOV     AX,2[BX]
        MOV     SSECT,AX
        MOV     PUSHFLG,0
        JMP     XREAD                   ; READ BACK SECTOR
;
XEOF    LABEL   NEAR                    ; DROP RETURN ADDR
        POP     AX
        ADD     STACKPT,4
        JMP     READEOF
XINIT   ENDP

LASTADDR LABEL WORD
DBCS    ENDS
        END     START
```

Softinvest reklám, dAccess III, VIEWS

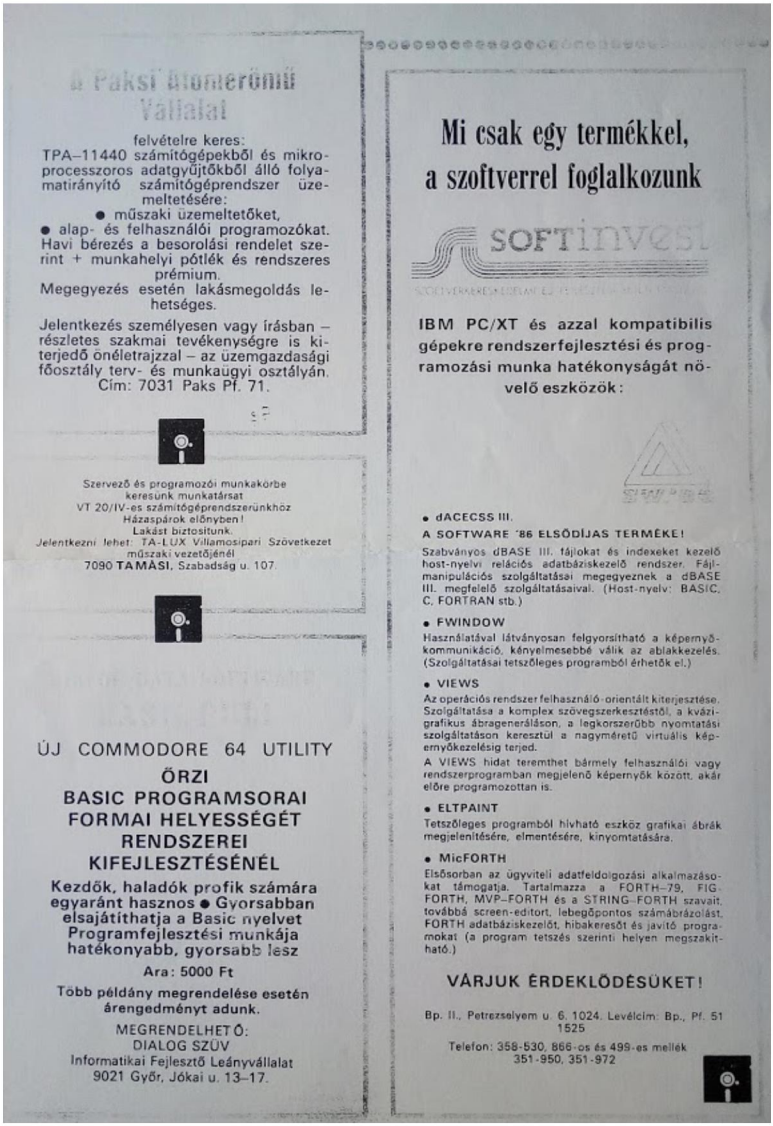

a Paksi Atomerőmű Vállalat

felvételre keres:
TPA–11440 számítógépekből és mikroprocesszoros adatgyűjtőkből álló folyamatirányító számítógéprendszer üzemeltetésére:
- műszaki üzemeltetőket,
- alap- és felhasználói programozókat.

Havi bérezés a besorolási rendelet szerint + munkahelyi pótlék és rendszeres prémium.
Megegyezés esetén lakásmegoldás lehetséges.

Jelentkezés személyesen vagy írásban – részletes szakmai tevékenységre is kiterjedő önéletrajzzal – az üzemgazdasági főosztály terv- és munkaügyi osztályán.
Cím: 7031 Paks Pf. 71.

Szervező és programozói munkakörbe keresünk munkatársat
VT 20/IV-es számítógéprendszerünkhöz
Házaspárok előnyben!
Lakást biztosítunk.
Jelentkezni lehet: TA-LUX Villamosipari Szövetkezet műszaki vezetőjénél
7090 **TAMÁSI**, Szabadság u. 107.

ÚJ COMMODORE 64 UTILITY

ŐRZI BASIC PROGRAMSORAI FORMAI HELYESSÉGÉT RENDSZEREI KIFEJLESZTÉSÉNÉL

Kezdők, haladók profik számára egyaránt hasznos ● Gyorsabban elsajátíthatja a Basic nyelvet Programfejlesztési munkája hatékonyabb, gyorsabb lesz

Ára: 5000 Ft

Több példány megrendelése esetén árengedményt adunk.

MEGRENDELHETŐ:
DIALOG SZÜV
Informatikai Fejlesztő Leányvállalat
9021 Győr, Jókai u. 13–17.

Mi csak egy termékkel, a szoftverrel foglalkozunk

SOFTinvest

IBM PC/XT és azzal kompatibilis gépekre rendszerfejlesztési és programozási munka hatékonyságát növelő eszközök:

- **dACECSS III.**

A SOFTWARE '86 ELSŐDÍJAS TERMÉKE!

Szabványos dBASE III. fájlokat és indexeket kezelő host-nyelvi relációs adatbáziskezelő rendszer. Fájlmanipulációs szolgáltatásai megegyeznek a dBASE III. megfelelő szolgáltatásaival. (Host-nyelv: BASIC, C, FORTRAN stb.)

- **FWINDOW**

Használatával látványosan felgyorsítható a képernyőkommunikáció, kényelmesebbé válik az ablakkezelés. (Szolgáltatásai tetszőleges programból érhetők el.)

- **VIEWS**

Az operációs rendszer felhasználó-orientált kiterjesztése. Szolgáltatása a komplex szövegszerkesztéstől, a kvázigrafikus ábrageneráláson, a legkorszerűbb nyomtatási szolgáltatáson keresztül a nagyméretű virtuális képernyőkezelésig terjed.
A VIEWS hidat teremthet bármely felhasználói vagy rendszerprogramban megjelenő képernyők között, akár előre programozottan is.

- **ELTPAINT**

Tetszőleges programból hívható eszköz grafikai ábrák megjelenítésére, elmentésére, kinyomtatására.

- **MicFORTH**

Elsősorban az ügyviteli adatfeldolgozási alkalmazásokat támogatja. Tartalmazza a FORTH–79, FIG FORTH, MVP–FORTH és a STRING-FORTH szavait, továbbá screen-editort, lebegőpontos számábrázolást, FORTH adatbáziskezelőt, hibakeresőt és javító programokat (a program tetszés szerinti helyen megszakítható.)

VÁRJUK ÉRDEKLŐDÉSÜKET!

Bp. II., Petrezselyem u. 6. 1024. Levélcím: Bp., Pf. 51 1525
Telefon: 358-530, 866-os és 499-es mellék 351-950, 351-972

Softinvest reklám a Magyar Nemzet oldalán 1985 julius 22.

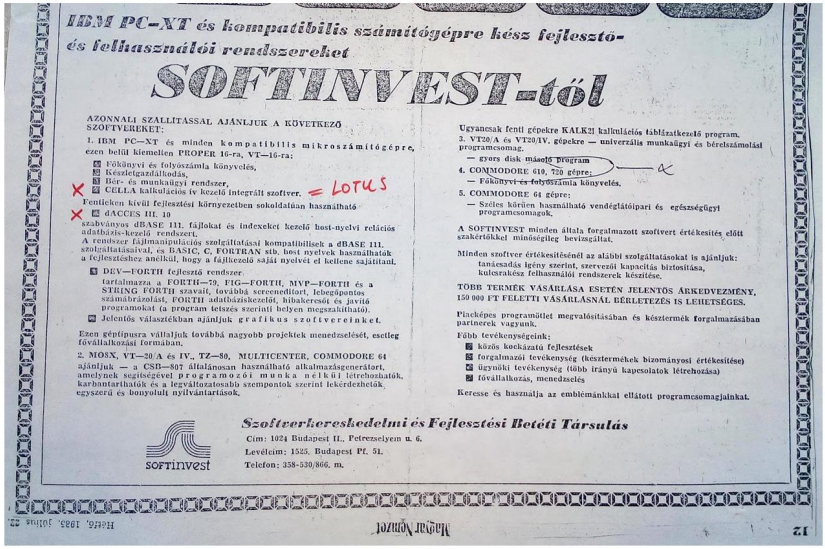

IBM PC–XT és kompatibilis számítógépre kész fejlesztő- és felhasználói rendszereket

SOFTINVEST-től

AZONNALI SZÁLLÍTÁSSAL AJÁNLJUK A KÖVETKEZŐ SZOFTVEREKET:

1. IBM PC—XT és minden kompatibilis mikroszámítógépre, ezen belül kiemelten PROPER 16-ra, VT—16-ra:
   - Főkönyvi és folyószámla könyvelés,
   - Készletgazdálkodás,
   - Bér- és munkaügyi rendszer,
   - CELLA kalkulációs ív kezelő integrált szoftver. = LOTUS
   - dACCES III. 10

   szabványos dBASE III. fájlokat és indexeket kezelő host-nyelvi relációs adatbázis-kezelő rendszert.
   A rendszer fájlmanipulációs szolgáltatásai kompatibilisek a dBASE III. szolgáltatásaival, és BASIC, C, FORTRAN stb. host nyelvek használhatók a fejlesztéshez anélkül, hogy a fájlkezelő saját nyelvét el kellene sajátítani.
   - DEV—FORTH fejlesztő rendszer tartalmazza a FORTH—79, FIG—FORTH, MVP—FORTH és a STRING FORTH szavait, továbbá screeneditort, lebegőpontos számábrázolást, FORTH adatbázis-kezelőt, hibakeresési és javító programokat (a program tetszés szerinti helyen megszakítható).
   - Jelentős választékban ajánljuk grafikus szoftvereinket.

   Ezen géptípusra vállaljuk továbbá nagyobb projektek menedzselését, esetleg fővállalkozási formában.
2. MOSX, VT—20/A és IV., TZ—80, MULTICENTER, COMMODORE 64 ajánljuk — a CSB—807 általánosan használható alkalmazásgenerátort, amelynek segítségével programozói munka nélkül létrehozhatók, karbantarthatók és a legváltozatosabb szempontok szerint lekérdezhetők egyszerű és bonyolult nyilvántartások.

Ugyancsak fenti gépekre KALKI kalkulációs táblázatkezelő program.

3. VT20/A és VT20/IV. gépekre — univerzális munkaügyi és bérelszámolási programcsomag.
   - — gyors disk másoló program
4. COMMODORE 610, 720 gépre:
   - — Főkönyvi és folyószámla könyvelés.
5. COMMODORE 64 gépre:
   - — Széles körben használható vendéglátóipari és egészségügyi programcsomagok.

A SOFTINVEST minden általa forgalmazott szoftvert értékesítés előtt szakértőkkel minőségileg bevizsgáltat.

Minden szoftver értékesítésénél az alábbi szolgáltatásokat is ajánljuk:
- tanácsadás igény szerint, szervezői kapacitás biztosítása,
- külsőraktárkészlet felhasználói rendszerek készítése.

TÖBB TERMÉK VÁSÁRLÁSA ESETÉN JELENTŐS ÁRKEDVEZMÉNY, 150 000 FT FELETTI VÁSÁRLÁSNÁL BÉRLETEZÉS IS LEHETSÉGES.

Piacképes programjaitlet megvalósításában és késztermék forgalmazásában partnerek vagyunk.

Főbb tevékenységeink:
- közös kockázatú fejlesztések
- forgalmazói tevékenység (késztermékek bizományosi értékesítése)
- ügynöki tevékenység (főbb irányú kapcsolatok létrehozása)
- fővállalkozás, menedzselés

Keresse és használja az emblémánkkal ellátott programcsomagjainkat.

softinvest

Szoftverkereskedelmi és Fejlesztési Betéti Társulás

Cím: 1024 Budapest II., Petrezselyem u. 6.
Levélcím: 1525. Budapest Pf. 51.
Telefon: 358-530/866. m.

A dAccess III jogsértésnél sokkal nagyobb probléma az USA Lotus 123 szoftver jogellenes árusítása CELLA néven a SoftCare és a Softinvest részéről ebben a hirdetésben.

Egy jogtiszta Lotus 123 példányt én adtam a SoftCare részére tesztelésre, hogy adatbank kapcsolatot fejlesztünk az ismert kalkulációs íveket kezelő USA szoftverhez.

Egy Softcare munkatárs (Boros Pál) szövegszerkesztővel a Lotus belső, angol szövegeit átírta magyar nyelvre és CELLA néven mint saját alkotást eladásra kínálta. Én ezt kifogásoltam, hiszen a jogtiszta Lotus 123 licenc az én nevemre szólt. A SoftCare munkatárs hangosan tiltakozott, kiabált velem. Azzal érvelt, hogy az angol szövegek felülírása magyar szövegekkel neki nagyon sok munkát okoztak és ezzel egy saját szellemi terméke keletkezett.

A vita tovább folytatódott, egy goromba levelet kaptam ettől a SoftCare munkatárstól, amikor már visszaértem Németországba.

Hiba volt részemről 1990 előtt azt a kockázatot vállalni ami a még nem kialakult üzleti etika (etikátlanság) logikus következménye volt.

Többen is Magyarországon talán jogosan sértve érezték magukat a nyugati embargo politika miatt és ezért meglepően, nekem teljesen kiszámíthatatlanul viselkedtek.

Hiba volt részemről kis vállalkozásommal a Metrimpex állami monopol export vállalattal szerződni. Ebből és a SofCare GM váratlanul alattomos, jogellenes lépéseiből jelentős károm keletkezett. Nem tudtam elképzelni, hogy 1986 körül még mindig az 50es sötét politikai évekre jellemző fenyegetések előkerülhetnek, ráadásul informatikai "állítólagos szakemberektől" is mint Sárossy József (az 50es évek AVH stilusában).

Miért érdekes ez a történet a Történelmi Forum oldalán?

Nem csak velem szemben volt jogellenes a még szabályozatlan szoftverkereskedelem kezdete a "Softinvest" indulásakor. Megdöbbentő, hogy az egyik legfontosabb USA szoftver, a Lotus 123 illegális másolata hamis néven mint "CELLA" került forgalomba. A Softinvest 1985 Juliusban a Magyar Nemzet oldalán reklámozta a "CELLA" szoftvert.

Sárossy ködösítő levele 1986 május 16.

(1) Sárossy "nem tud nyomára jutni, hogy melyik külkereskedő" az aki 1986 áprilisban a CEBIT-en Hannoverben megpróbálták a dAccess-t jogsértő módon eladni.
(2) Csak néhány nappal a levél után, még májusban Sárossy és Zilahy a Metrimpex megbeszélésen: "nagy hiba az 1984-es szerződésben a részemre biztosított nyugati jog".
(3) A nem "Softcare GM tag" akiért Sárossy nem vállal felelőséget csak Béres Tibor lehetett Hannoverben a Metrimpex és Softinest társaságában. Béres Tibor nélkül a Softcare dAccess munkája teljesen értelmetlen (65% részesedés).

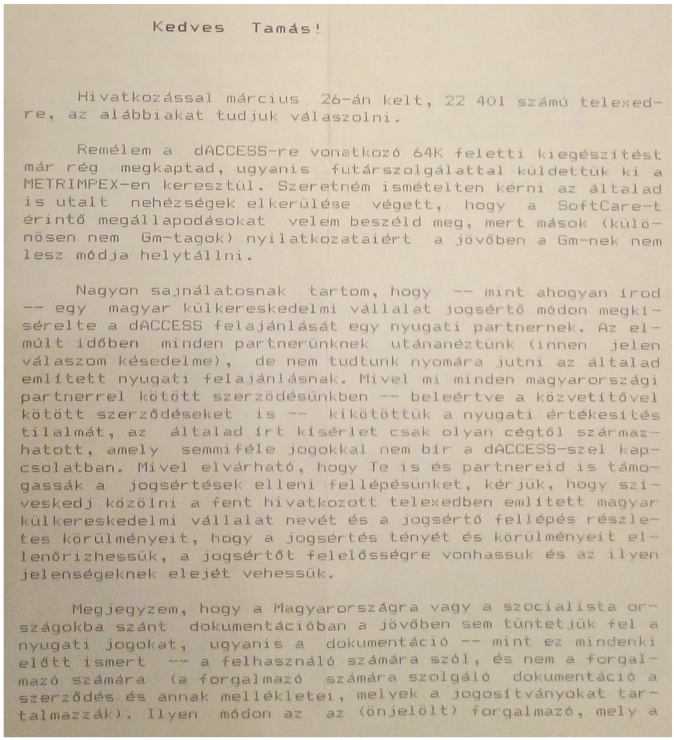

Kedves Tamás!

Hivatkozással március 26-án kelt, 22 401 számú telexedre, az alábbiakat tudjuk válaszolni.

Remélem a dACCESS-re vonatkozó 64K feletti kiegészítést már rég megkaptad, ugyanis futárszolgálattal küldettük ki a METRIMPEX-en keresztül. Szeretném ismételten kérni az általad is utalt nehézségek elkerülése végett, hogy a SoftCare-t érintő megállapodásokat velem beszéld meg, mert mások (különösen nem Gm-tagok) nyilatkozataiért a jövőben a Gm-nek nem lesz módja helytállni.

Nagyon sajnálatosnak tartom, hogy -- mint ahogyan írod -- egy magyar külkereskedelmi vállalat jogsértő módon megkísérelte a dACCESS felajánlását egy nyugati partnernek. Az elmúlt időben minden partnerünknek utánanéztünk (innen jelen válaszom késedelme), de nem tudtunk nyomára jutni az általad említett nyugati felajánlásnak. Mivel mi minden magyarországi partnerrel kötött szerződésünkben -- beleértve a közvetítővel kötött szerződéseket is -- kikötöttük a nyugati értékesítés tilalmát, az általad írt kísérlet csak olyan cégtől származhatott, amely semmiféle jogokkal nem bír a dACCESS-szel kapcsolatban. Mivel elvárható, hogy Te is és partnereid is támogassák a jogsértések elleni fellépésünket, kérjük, hogy szíveskedj közölni a fent hivatkozott telexedben említett magyar külkereskedelmi vállalat nevét és a jogsértő fellépés részletes körülményeit, hogy a jogsértés tényét és körülményeit ellenőrizhessük, a jogsértőt felelősségre vonhassuk és az ilyen jelenségeknek elejét vehessük.

Megjegyzem, hogy a Magyarországra vagy a szocialista országokba szánt dokumentációban a jövőben sem tüntetjük fel a nyugati jogokat, ugyanis a dokumentáció -- mint ez mindenki előtt ismert -- a felhasználó számára szól, és nem a forgalmazó számára (a forgalmazó számára szolgáló dokumentáció a szerződés és annak mellékletei, melyek a jogosítványokat tartalmazzák). Ilyen módon az az (önjelölt) forgalmazó, mely a

(4) A nyugati jogok kihagyása a dokumentációból Sárossy részéről nem véletlen, hanem szándékos. Ezzel a dokumentációval jelentek meg jogsértően Hannoverben a CEBIT-en.

Egy dAccess III (régi-új) gyorsítási kisérlet, ami nem sikerült:

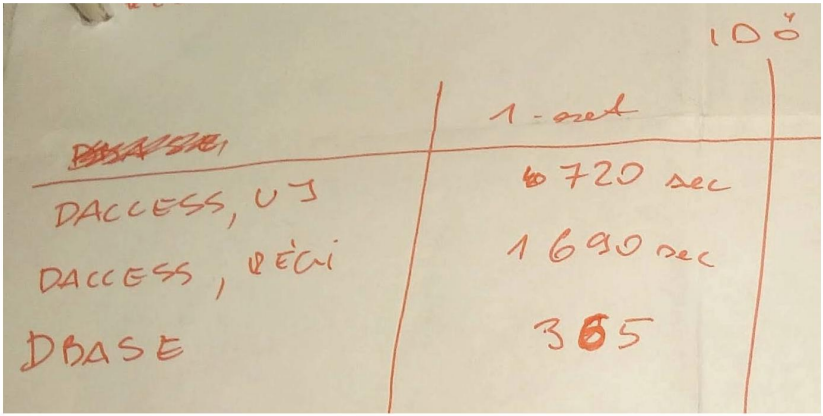

A német partner kifogásolta, hogy a dAccess III sebessége 4 : 1 arányban gyengébb volt mint a dBase III. Egy javított változat (dAccess III új) csak 2 : 1 arányban tudta lecsökkenteni a hátrányt (Rudas Pál feljegyzésének részlete).

A projekt indulásakor a dAccess prototipus 1 : 2 arányban volt gyorsabb mint a dBase. A prototipust, a kritikus központi részt Gerhard Géza Assembler nyelven írta. Béres Tibor nem volt hajlandó ezt a központi, legfontosabb részletet Assembler nyelven beépíteni az új verzióba (szerinte "gusztustalan", tisztán "szép" csak C-nyelven). Valószínű ok: Béres Tibor (hiúságból?) nem akarta a központi részt egy másik szakembertől, Gerhardt Gézától átvenni. Ezzel a projekt legfontosabb tulajdonsága a gyorsaság hiányzott dAccess III verzióban. Önkényes, makacs döntés a "C-nyelv szépsége" előny a sebességgel szemben.
Tehát a dAccess III javítás után is még mindíg 4 :1 gyengébb mint a dAccess II. Magyarországon devizahiány miatt ez is jó volt az USA dBase helyett. Jó volt az I. díjra a Software 86 kiállításon.

SW'86

A Software '86 vásár

bíráló bizottsága a következő termékeket találta árusításra alkalmasnak:

Timfixed határidő-nyilvántartó rendszer (Benevezte: az Econorg)
Sedi adatbázis-kezelő (Állami Fejlesztési Bank) I. díjas
Információ-cégkapcsolat rendszer (DATORG)
HSZR Micro hőtervezési rendszer (System) II. díjas
Alloc—64 állóeszközrendszer (Novotrade Rt.)
Személyzeti adatbank (Novotrade Rt.)
Beszállóprogram (SZÁMORG Kisszövetkezet) II. díjas
Nyomás alatti vízhálózatok szimulációja (VGI-VR VGMR) III. díjas
Opcost manipulátor (Opcost Gmk) III. díjas
Prizma modul (SZÁMALK)
Fileret [CBM adatkezelő program-csomag (SZÁMALK)]
Level levelezési rendszer (Medicor) III. díjas
Vezinfo vezetői információs rendszer (Medicor)
Max-Forth fejlesztőrendszer (Softinvest Bt.) III. díjas
dACCES III. relációs adatbázis-kezelő (Softinvest Bt.) I. díjas
Fwindow ablakmenedzselő rendszer (Softinvest Bt.)
Mic FORTH fejlesztőrendszer (Softinvest Bt.)
RMR rugalmas munkaidőrendszer (Datami Gmk.)
Gtiprog [NC programozórendszer (GTI)] I. díjas
MEP munkadíj-elszámoló rendszer (Korompai Klára és Lindeisz László) II. díjas
VDTEMU.S terminálemulátor (Mikrosystem Gmk., Debrecen) III. díjas

A bíráló bizottság az ötlet eredetiségéért dicséretben részesítette a Struktúrakezelő és szükséglet-számítás programcsomagot. (Benevezte: Nagy Lajos, Eger), valamint a legjobban dokumentált pályamunkáért dicséretben részesítette a MEP munkadíj-elszámoló rendszert.

A szoftveráruk megtekinthetők és megvásárolhatók a

Software '86 kiállítás és vásáron,

a Duna Intercontinental Szállodában, november 12-e és 15-e között. Nyitva: naponta 10-től 18 óráig, november 12-én 12-től 18 óráig.

SW'86

hvg

Új kisvállalkozó-szabályok
Interjú a lengyel reformról
Tanzánia Nyerere után
Gyógyszertári körkép
Beszélgetés Pendereckivel

HETI VILÁGGAZDASÁG
hvg

SZABÁLYOZÓK '86

ELVISZEMPONT

a SOFTINVEST ezekkel a hamisításokat indult mint szoftver kereskedő, ezeket hirdette a Magyar Nemzet oldalán 1985 julius 22.-én.

Balról a képen: Béres Tibor, Szabó Tamás, Rudas Pál
Oklevél I díj a dAccess adatbank kitüntetés. Nem tudtam, hogy csak magyar szoftvernek a verseny, A versenyre eltüntették a "Copyright München" jelölést.
Az 1985 tavaszi Softinvest lemezen még olvasható "Copyright München". Ez a lemez nálam megvan.

Felső sor: Szabó Tamás, Béres Tibor, Sárossy József (Softcare), alsó sor Softinvest: Rammacher Tamás, Toperczer Ákos.
Sárossy József két súlyos jogsértést követett el: meghamisította Cella néven a Lotus 123 szoftvert és a dAccess szoftveren eltüntette a Copyright jelölést. A Softinvest a Magyar Nemzet újságban 1985.7.22. reklámozta a két jogsértő szoftvert.

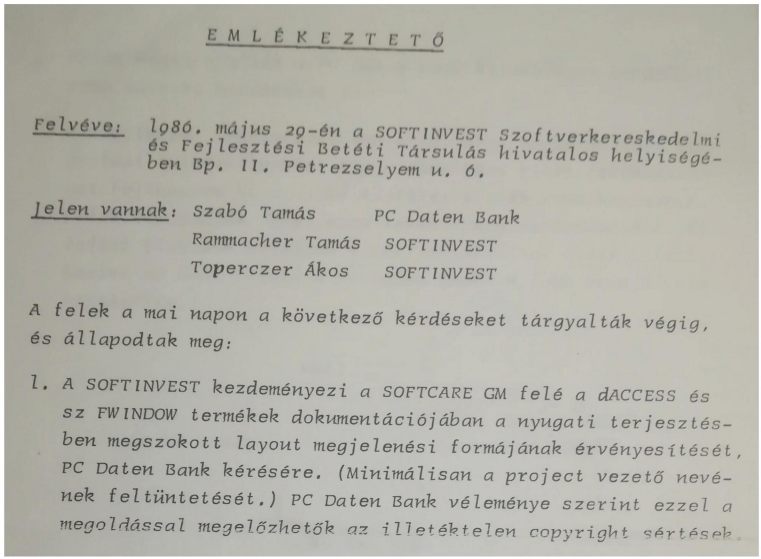

EMLÉKEZTETŐ

Felvéve: 1986. május 29-én a SOFTINVEST Szoftverkereskedelmi és Fejlesztési Betéti Társulás hivatalos helyiségében Bp. II. Petrezselyem u. 6.

Jelen vannak: Szabó Tamás PC Daten Bank
Rammacher Tamás SOFTINVEST
Toperczer Ákos SOFTINVEST

A felek a mai napon a következő kérdéseket tárgyalták végig, és állapodtak meg:

1. A SOFTINVEST kezdeményezi a SOFTCARE GM felé a dACCESS és sz FWINDOW termékek dokumentációjában a nyugati terjesztésben megszokott layout megjelenési formájának érvényesítését, PC Daten Bank kérésére. (Minimálisan a project vezető nevének feltüntetését.) PC Daten Bank véleménye szerint ezzel a megoldással megelőzhetők az illetéktelen copyright sértések.

Jegyzőkönyv SOFTINVEST: javaslatom a copyright sértések megelőzéséről.

A SOFTCARE elutasító válasza (Sárossy József):

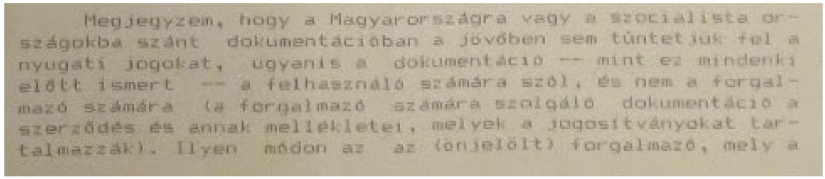

Megjegyzem, hogy a Magyarországra vagy a szocialista országokba szánt dokumentációban a jövőben sem tüntetjük fel a nyugati jogokat, ugyanis a dokumentáció -- mint ez mindenki előtt ismert -- a felhasználó számára szól, és nem a forgalmazó számára (a forgalmazó számára szolgáló dokumentáció a szerződés és annak mellékletei, melyek a jogosítványokat tartalmazzák). Ilyen módon az az (onjelölt) forgalmazó, mely a

Sárossy József (SOFTCARE) nem hajlandó a nyugati jogok feltüntetésére a dokumentációban. Érvelése megdöbbentő: Sárossy véleménye szerint az olvasónak (felhasználónak) nem kell tudni a jogokról, elegendő a szerződés a forgalmazóval (könyvkereskedővel). Az egész világon a copyright a könyvben van, többnyire legelől. Egyetemet végzett, felnőtt ember komolyan gondolja, hogy megváltoztatná a copyright szokásokat. Ezzel a durva hamisítással nem csak Magyarországon, hanem az NSZK-ban is megjelenet a SOFTINVEST az 1986 tavaszi Hannoveri vásáron.

dAccess időrendben (dB2 - dB3 / dAII - dAIII)

USA - 1981 szeptember dBase II (Germany 1982 -1987)
1981, IBM commissioned a port of dBase for the then-in-development PC. The resultant program was one of the initial pieces of software available when the IBM PC went on sale the fall of 1981. dBase was one of a very few "professional" programs on the platform at that time, and became a huge success.

USA 1984 május dBase III (Germany 1985 - 1987)
dBase III was released in May 1984. Although reviewers widely panned its lowered performance
a re-write of the platform in the C programming language, using automated code conversion tools. The resulting code worked, but was essentially undocumented and inhuman in syntax, a problem that would prove to be serious in the future

— —

1984. julius16. pc-plus - Wünsch, dAII működik, Vertrag
(konverzió C-nyelvre, dAIII terv)

1984. szeptember 1. dAccess II (100% Intel Assembler)

Schnittstelle für dBASE II Dateien
Autoren:
Dipl.Ing. G. Gerhardt
Dipl.Ing. T. Szabo
Version 1.0 1. September 1984
copyright pc-plus München

1984. november 21. dAIII Metrimpex szerződés
(Béres 65% - Rudas 35%)

— —-

1985 - 1987 dAII 38 oldal specifikáció

copyright pc-plus + pc-Datenbank

1985. május 3. Charles Simonyi javaslata
az USA dBase kooperációra
eredmény:
1986 CEBIT közös kiállítás USA dBase

1985 julius 22. Magyar Nemzet dAccess, CELLA

SOFTINVEST lemez: **Copyright München !!!**

1985 november 12. dAccess III 1. díj (csak magyar szoftver)

1985 november 17.- 30. Comdex USA, Las Vegas,
Panorama Views (IWT Verlag, Szabó T.)
San Francisco, San Diego

– –

1986 január 23. SOFTINVEST levél pc-Plus
dAIII neve előnyös lenne egy saját termékre

1986 március 17. CEBIT Hannover,
dAccess együtt az USA dBase kiállítónál
Béres, Toprczer egy Hong Kong zugvállalatnál

1986 március Lipcsei Vásár, Robotron, dAccess

1986 május 16. Sárossy levele - CEBIT Hannover nem tudja ki?
SZÁNDÉKOS COPYRIGHT SÉRTÉS
copyright nem a könyvben, csak szerződésben

1986 május 29. SOFTINVEST jegyzőkönyv
copyright sértés elkerülése (SOFTCARE)
tárgyalás németekkel nélkülem, de a szerődés
németek kívánsága szerint velem

1986 junius 5. Wien pc-Plus - Rammacher (levél junius 10)

1986 junius 7. Levél Béresnek (részletek érdekesek)

IBM-PC vissza a Jogvédő Hivataltól
(jogellenes dAccess Hannoverben)
Béres kézbe elszámolás - Sárossy soha nem látta??
—— fizetési zárolás feloldása ???
pc-plus - Szabó
Sárossy Novemberben telefon,
nem rendelkezem a gépeimmel (Views-teszt)
Bérestől használatért pénzt kér
... 6000,- DM kár minimum
Panasz Hannover CEBIT Béres jogvédő
(1. díj után Sárossy zavarodott, gépek,
Béres-től használatért pénzt kér)

1986 junius 10. pc-plus an Rammacher Wien,
Unstimmigkeiten
exclusiv pc-plus

———————————————————————————

1987 jabuár 18. Metrimpex levél
- Abrechnung von Szabó an Metrimpex
- 6000,- DM Gegenforderung

1987 Január 21. Levél Borostól (zavaros, durva)

Metrimpexnél reklamáljam
SOFTCARE elvámolt gépeit
Boros motiváció -
Lotus 123 - **CELLA vita** velem
- Jogvédő Hivatal gép vissza
VIEWS -munkadíj Bérestől?

1987 marcius 18. pc-plus an Szabó
aus Vertrag ohne Kosten entlassen

1987 május 3. exkluziv jogom vége ???
(Mátyásfalvi info. szeptember 9. TELEX)

1987 junius(?) Levél Metrimpex- nek
SOTINVEST "téved" dAII - dAIII, **CELLA**,
……..
6000,- DM beszámítás elvámolt gépekre

1987 julius 22. pc-plus an Softcare, realco (Matyasfalvi),
és softinvest-nek
Vertragsentwurf 1987. junius 11.
ERSTAUNEN - Gerichtlich untersagt!
oder 150.000,- DN

1987 szeptember 9. TELEX Mátyásfalvitól
megbízása van a SOFTCARE-től
exkluziv jog vége 1987 május 3.

1985 - 1987 két év rombolása, vita a német copyright tulajdonossal tönkretett egy kezdetben igéretes német-magyar együttműködést. A rombolásban felelős, kiemelkedő szereplők: Sárossy József, Rammacher Tamás és Mátyásfalvi János

---

Humor? Nem gondolták komolyan?

Először csak a "magyar" szoftver verseny előtt eltüntették a német tulajdonjogra utaló nyomokat. Az I. díj megnyerése után kényszerpályás, országos érdek lett az ügyből. Kényszerpályás lett a "kiváló szoftver" exportja nyugatra. A hamisítók saját csapdájukba kerültek. A történet szereplői nem akartak semmi rosszat, de kényszerpályára kerültek, nem maradt becsületes kiút nekik. Vagy beismerik a hamisítást, vagy vállalják a kényszerpályát a (reménytelen) nyugati export felé.

A hannoveri CEBIT vásáron a Metrimpex tapasztalta, hogy nyugaton senkit nem érdekel a "kíváló magyar szoftver".

A német copyright tulajdonos többnyire a saját hardver eladásokhoz csatolta a szoftvert, mellékes üzlet volt. A müncheni minisztériumok, állami hivatalok hagyományosan náluk szerezték be a gépeket és a szoftver csak velejáró "apróság" volt.

Egy levélben a Softinvest alkudozni próbált a német copyright tulajdonossal, hogy egyéb saját szoftvernél is használni szertnék a dAccess márkanevet. Csodaszernek gondolták a márkanevet, amit Németországban senki nem ismert, hiszen csak az ismert márkanév dBASE kiegészitésről volt szó.

Metrimpex, Softinvest és Mátyásfalvi János export kényszerből azt gondolták megpróbálják a német copyright tulajdonost megzsarolni. azzal, hogy a korábbi magyar informatikusok által készitett szoftver folytatásáért nagyobb részesedést követeltek maguknak. Komikus, hogy még nem jöttek rá, ebben az időben nem ez a szoftver volt az üzlet lényege Németországban. A német copyright tuljadonos inkább hagyta tönremenni az

adatbank fejlesztést. Az aktualitás nagyon gyorsan elavult, a huzavona a szoftver végét jelentette.

Az előadások a "szoftver exportról" 2019 májusában nosztalgia és humoros visszaemlékezések vegyülete. A Metrimpex mint "bonyolító" és az "elvtársak" most már gúnyos hangsúllyal amivel még az 1980-as évek végéig nem vicceltek.

Balogh Márta előadása: Metrimpex, mint a külker ügyletek (le)bonyolítója (complicator?)

Mátyásfalvi János előadása: 25 év a szoftver export bűvkörében. (hiányos előadás, "csak a szépre emlékezünk")

Hely: Óbudai Egyetem (Budapest III. Bécsi út 96/B) F09 terem
Dátum: 2019. május 16.

Az 1985-97 években én károsultja voltam az dAccess illegális szoftver export kisérletnek, az "elvtársak" nekem akkor még fenyegetőek voltak. Az évek távlatából van humoros oldala is ennek a történetnek.

Szabó Tamás
E-Mail dbforum01@googlemail.com

További eKönyvek itt a Book-s fejezetben (apám története):
CV https://sites.google.com/site/cvtamasszabo/